



Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap

MGR-sak nr. 1/17 - Representantskapsmøte 24. mai 2017

Vedlegg: Revisjonsberetning fra BDO XX. mai 2017

Utrykte vedlegg: (blir ikke kopiert og fordelt):

Regnskap 2016 med noter (medsendt som eget dokument)
Prosjektregnskap

GODKJENNING AV 2016 - REGNSKAP FOR MGR

Driftsregnskap, investeringsregnskap og balanse framgår av årsmeldinga. Detaljert regnskap er medsendt i eget dokument i tilfelle noen ønsker ytterligere informasjon. Her er også noter til regnskapet.

2016-driftsregnskapet viser et udekket/udisponert (overskudd) på kr. 182.266,12.

Overskudd 644 Husholdningsavfall	kr. -349.270
Underskudd 645 Næringsavfall	kr. 167.004

2016-investeringsregnskapet viser et resultat på kr. 0.

Disposisjonsfond pr. 31.12.16:	kr. 296.333	(kr. 1.207.694 i 2015)
Selvkostfond pr. 31.12.16:	kr. 1.614.007	(kr. 2.400.183 i 2015)

Renovasjonssjefens merknader:

- I. *Underskudd næring foreslåes dekket slik:*
Kr. 167.004 dekkes av disposisjonsfondet.

- II. *Overskudd husholdning foreslåes disponert slik:*
Kr. 349.270 settes av til selvkostfondet.

Møte i Faglig Forum i MGR den 08.05.17:

Faglig Forum har ingen merknader til regnskapet for 2016.

Rådmannen i Ringebru rår representantskapet til å gjøre slikt

V E D T A K:

1. Representantskapet godkjenner driftsregnskapet for 2016 med udekket/ udisponert resultat på kr. 182.266.

Mindreforbruk i 2016, kr. 182.266 disponeres slik:

Overskudd husholdning kr. 349.270 settes av til selvkostfondet.

Underskudd næring kr. 167.004 dekkes av disposisjonsfondet.

2. Representantskapet godkjenner investeringsregnskapet for 2016 med resultat på kr. 0.

Ringebu, 4. mai 2017

*Per H. Lervåg
rådmann i Ringebu kommune*

*Gøran Løkken
renovasjonssjef MGR*

Til representantskapet i
Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap som består av balanse per 31. desember 2016, driftsregnskap og kapitalregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av selskapets finansiell stilling per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av samarbeidet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon samarbeidets årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og særregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på særregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert særbudsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE)3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av samarbeidets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Hamar, 15. mai 2017
BDO AS



Tollef Halvorsen
Registrert revisor

Regnskap

for 2016

Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap

Inkludert selvkostregnskap husholdningsrenovasjon for Nord-Fron kommune, Sør-Fron kommune og Ringebu kommune



Regnskap

Økonomisk oversikt - Drift
Økonomisk oversikt – Investering
Anskaffelse og anvendelse av midler
Oversikt balanse
Oversikt endring arbeidskapital
Driftsregnskap pr. ansvarsområde
Investeringsregnskap pr. prosjekt

Noteopplysninger

Regnskapsprinsipper
Note nr. 1 Endring arbeidskapitalen
Note nr. 2 Pensjon
Note nr. 3 Finansielle anleggsmidler (aksjer og andeler)
Note nr. 4 Avsetninger og bruk av fond
Note nr. 5 Kapitalkonto
Note nr. 6 Vesentlige transaksjoner
Note nr. 7 Anleggsmidler
Note nr. 8 Investeringer i nybygg og nyanlegg
Note nr. 9 Langsiktig gjeld og avdrag
Note nr. 10 Regnskapsmessig mindreforbruk – drift
Note nr. 11 Skatt på overskudd næring
Note nr. 12 Regnskapsmessig mindreforbruk – Investering
Note nr. 13 Antall årsverk og ytelser til revisor
Note nr. 14 Selvkostområder



Økonomisk oversikt - drift

2 MIDT-GUDBRANDSDAL RENOVASJONSSKAP - 2016

12.02.2017

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre salgs- og leieinntekter	12.052.925,21	11.138.500,00	11.138.500,00	12.375.593,51
620 ANNET SALG AV VARER OG TJENESTER, GI	0,00	10.000,00	10.000,00	21.499,00
650 ANNET AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER O	12.052.925,21	11.128.500,00	11.128.500,00	12.354.094,51
Overføringer med krav til motytelse	14.464.918,43	13.906.000,00	13.906.000,00	15.928.466,72
710 SYKELØNNSREFUSJON	165.692,00	0,00	0,00	182.957,00
770 REFUSJONER FRA ANDRE (PRIVATE)	9.002,87	0,00	0,00	4.302,72
780 SALG TIL KOMMUNALT FORETAK I EGEN KC	14.290.223,56	13.906.000,00	13.906.000,00	15.741.207,00
Rammetilskudd	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Skatt på inntekt og formue	0,00	0,00	0,00	0,00
Eiendomsskatt	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	26.517.843,64	25.044.500,00	25.044.500,00	28.304.060,23
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	4.765.976,95	4.612.100,00	4.612.100,00	4.423.856,89
10 FAST LØNN	4.226.201,48	4.107.300,00	4.107.300,00	3.741.431,15
30 LØNN TIL EKSTRAHJELP	409.790,38	387.800,00	387.800,00	538.027,42
40 OVERTIDSLØNN	99.687,83	60.000,00	60.000,00	101.405,80
160 UTGIFTER OG GODTGJØRELSER FOR REIS.	30.297,26	57.000,00	57.000,00	42.992,52
Sosiale utgifter	1.173.409,88	1.452.400,00	1.452.400,00	1.017.522,85
90 PENSJONSSINNSKUDD OG TREKKPLIKTIGE F	620.560,27	876.600,00	876.600,00	516.598,73
99 ARBEIDSGIVERAVGIFT	552.849,61	575.800,00	575.800,00	500.924,12
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	4.501.299,86	3.673.300,00	3.673.300,00	4.057.204,69
100 KONTORMATERIELL	31.046,39	27.400,00	27.400,00	52.319,15
115 MATVARER	39.062,33	28.000,00	28.000,00	24.832,94
120 SAMLEPOST ANNET FORBRUKSMATERIELL	340.402,65	351.100,00	351.100,00	212.886,73
130 POST, BANKTJENESTER, TELEFON, INTERN	224.631,42	130.600,00	130.600,00	188.243,26
140 ANNONSE, REKLAME, INFORMASJON	118.255,25	98.900,00	98.900,00	141.713,20
150 OPPLÆRING, KURS	34.152,91	45.000,00	45.000,00	57.208,47
170 TRANSPORT / DRIFT AV EGNE OG LEIDE TR	492.083,44	515.700,00	515.700,00	484.766,31
180 ENERGI	135.472,89	100.000,00	100.000,00	112.729,23
185 FORSIKRINGER OG UTGIFTER TIL VAKTHOL	150.825,00	128.000,00	128.000,00	59.079,00
190 LEIE AV LOKALER OG GRUNN	129.920,00	85.000,00	85.000,00	196.469,00
195 AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER O.L.	216.324,66	145.100,00	145.100,00	53.348,14
200 KJØP OG FINANSIELL LEASING AV DRIFTSM	248.687,61	438.500,00	438.500,00	441.859,25
210 KJØP, LEIE OG LEASING AV TRANSPORTMID	702.721,66	744.000,00	744.000,00	782.665,60
220 LEIE AV DRIFTSMIDLER	44.378,39	30.000,00	30.000,00	33.385,00
230 VEDLIKEHOLD, BYGGETJENESTER OG NYB	63.052,80	60.000,00	60.000,00	45.143,98
240 SERVICEAVTALER, REPARASJONER OG VA	159.035,20	123.400,00	123.400,00	63.878,40
250 MATERIALER TIL VEDLIKEHOLD, PÅKOSTNI	1.142.646,68	452.600,00	452.600,00	910.713,34
260 RENHOLD- OG VASKERITJENESTER	54.694,78	80.000,00	80.000,00	53.157,60
270 ANDRE TJENESTER (SOM INNGÅR I EGENP)	173.905,80	90.000,00	90.000,00	142.806,09
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	15.693.958,34	13.629.600,00	13.629.600,00	15.178.872,75
350 KJØP FRA KOMMUNER	1.204.240,00	1.195.000,00	1.195.000,00	1.129.333,50
370 KJØP FRA ANDRE (PRIVATE)	14.489.718,34	12.434.600,00	12.434.600,00	12.978.387,43
380 KJØP FRA (FYLKES)KOMMUNALT FORETAK	0,00	0,00	0,00	1.071.151,82
Overføringer	38.329,80	57.200,00	57.200,00	317.207,80
400 OVERFØRING TIL STATEN	28.553,00	0,00	0,00	304.695,00
470 OVERFØRINGER TIL ANDRE (PRIVATE)	9.776,80	57.200,00	57.200,00	12.512,80
Avskrivninger	1.143.428,00	1.052.000,00	1.052.000,00	1.051.072,00
590 AVSKRIVNINGER	1.143.428,00	1.052.000,00	1.052.000,00	1.051.072,00
Fordelte utgifter	-43.674,00	0,00	0,00	-30.645,00
690 FORDELTE UTGIFTER/ INTERNSALG	-43.674,00	0,00	0,00	-30.645,00
Sum driftsutgifter	27.272.728,83	24.476.600,00	24.476.600,00	26.015.091,98
Brutto driftsresultat	-754.885,19	567.900,00	567.900,00	2.288.968,25
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	123.900,69	150.000,00	150.000,00	206.208,71
900 RENTEINNTEKTER	123.900,69	150.000,00	150.000,00	206.208,71



Økonomisk oversikt - drift

2 MIDT-GUDBRANDSDAL RENOVASJONSSKAP - 2016

12.02.2017

Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansinntekter	123.900,69	150.000,00	150.000,00	206.208,71
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	215.155,00	444.900,00	444.900,00	249.971,00
500 RENTEUTGIFTER, PROVISJONER OG ANDR.	215.155,00	444.900,00	444.900,00	249.971,00
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	1.130.740,00	1.325.000,00	1.325.000,00	1.130.740,00
510 AVDRAGSUTGIFTER	1.130.740,00	1.325.000,00	1.325.000,00	1.130.740,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansutgifter	1.345.895,00	1.769.900,00	1.769.900,00	1.380.711,00
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-1.221.994,31	-1.619.900,00	-1.619.900,00	-1.174.502,29
Motpost avskrivninger	1.143.428,00	1.052.000,00	1.052.000,00	1.051.072,00
990 MOTPOST AVSKRIVNINGER	1.143.428,00	1.052.000,00	1.052.000,00	1.051.072,00
Netto driftsresultat	-833.451,50	0,00	0,00	2.165.537,96
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	1.185.835,62	1.185.835,00	0,00	488.398,08
930 BRUK AV TIDLIGERE ÅRS REGNSKAPSMES:	1.185.835,62	1.185.835,00	0,00	488.398,08
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	69.363,58
940 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	0,00	0,00	0,00	69.363,58
Bruk av bundne fond	1.015.717,00	0,00	0,00	0,00
950 BRUK AV BUNDNE DRIFTSFOND	1.015.717,00	0,00	0,00	0,00
Sum bruk av avsetninger	2.201.552,62	1.185.835,00	0,00	557.761,66
Overført til investeringsregnskapet	956.294,00	956.294,00	0,00	0,00
570 OVERFØRINGER TIL INVESTERINGSREGNS	956.294,00	956.294,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	300.000,00
540 AVSETNINGER TIL DISPOSISJONSFOND	0,00	0,00	0,00	300.000,00
Avsatt til bundne fond	229.541,00	229.541,00	0,00	1.237.464,00
550 AVSETNINGER TIL BUNDNE FOND	229.541,00	229.541,00	0,00	1.237.464,00
Sum avsetninger	1.185.835,00	1.185.835,00	0,00	1.537.464,00
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	182.266,12	0,00	0,00	1.185.835,62



Økonomisk oversikt - investering

2 MIDT-GUDBRANDSDAL RENOVASJONSSKAP - 2016

12.02.2017

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre salgsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	0,00	0,00	0,00	0,00
Statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Utgifter				
Lønnsutgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sosiale utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	4.160.699,84	13.208.043,00	4.700.000,00	2.372.565,05
200 KJØP OG FINANSIELL LEASING AV DRIFTSM	222.000,00	456.294,00	0,00	98.925,00
230 VEDLIKEHOLD, BYGGETJENESTER OG NYB	3.938.699,84	12.751.749,00	4.700.000,00	2.273.640,05
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	4.160.699,84	13.208.043,00	4.700.000,00	2.372.565,05
Finansieringsgjeld				
Finanstransaksjoner				
Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av aksjer og andeler	11.360,00	11.360,00	0,00	8.419,00
529 KJØP AV AKSJER OG ANDELER	11.360,00	11.360,00	0,00	8.419,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	956.294,00	956.294,00	0,00	0,00
548 AVSETNINGER TIL UBUNDNE INVESTERING	956.294,00	956.294,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	55.120,00
550 AVSETNINGER TIL BUNDNE FOND	0,00	0,00	0,00	55.120,00
Sum finansieringsgjeld	967.654,00	967.654,00	0,00	63.539,00
Finansieringsbehov	5.128.353,84	14.175.697,00	4.700.000,00	2.436.104,05
Dekket slik:				
Bruk av lån	2.803.629,94	11.351.749,00	4.700.000,00	2.317.445,05
910 BRUK AV LÅN	2.803.629,94	11.351.749,00	4.700.000,00	2.317.445,05
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Overført fra driftsregnskapet	956.294,00	956.294,00	0,00	0,00
970 OVERFØRINGER FRA DRIFTSREGNSKAPET	956.294,00	956.294,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	55.120,00
930 BRUK AV TIDLIGERE ÅRS REGNSKAPSMES:	0,00	0,00	0,00	55.120,00
Bruk av disposisjonsfond	911.360,00	911.360,00	0,00	8.419,00
940 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	911.360,00	911.360,00	0,00	8.419,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	457.069,90	956.294,00	0,00	0,00
948 BRUK AV UBUNDNE INVESTERINGSFOND	457.069,90	956.294,00	0,00	0,00
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	55.120,00
958 BRUK AV BUNDNE INVESTERINGSFOND	0,00	0,00	0,00	55.120,00
Sum finansiering	5.128.353,84	14.175.697,00	4.700.000,00	2.436.104,05
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00



2 MIDT-GUDBRANDSDAL RENOVASJONSSELSKAP - 2016

12.02.2017

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Anskaffelse og anvendelse av midler				
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	26.517.843,64	25.044.500,00	25.044.500,00	28.304.060,23
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	0,00	0,00	0,00	0,00
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	2.927.530,63	11.501.749,00	4.850.000,00	2.523.653,76
Sum anskaffelse av midler	29.445.374,27	36.546.249,00	29.894.500,00	30.827.713,99
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	26.129.300,83	23.424.600,00	23.424.600,00	24.964.019,98
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	4.160.699,84	13.208.043,00	4.700.000,00	2.372.565,05
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	1.357.255,00	1.781.260,00	1.769.900,00	1.389.130,00
Sum anvendelse av midler	31.647.255,67	38.413.903,00	29.894.500,00	28.725.715,03
Anskaffelse - anvendelse av midler	-2.201.881,40	-1.867.654,00	0,00	2.101.998,96
Endring i ubrukte lånemidler	-2.803.629,94	0,00	0,00	-2.317.445,05
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	-5.005.511,34	-1.867.654,00	0,00	-215.446,09
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	1.368.101,12	1.185.835,00	0,00	2.778.419,62
Bruk av avsetninger	3.569.982,52	3.053.489,00	0,00	676.420,66
Til avsetning senere år	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	-2.201.881,40	-1.867.654,00	0,00	2.101.998,96
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	2.143.396,00	2.008.294,00	1.052.000,00	1.081.717,00
Interne utgifter mv	2.143.396,00	2.008.294,00	1.052.000,00	1.081.717,00
Netto interne overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00



Oversikt - balanse

2 MIDT-GUDBRANDSDAL RENOVASJONSSKAP - 2016

12.02.2017

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
EIENDELER		
Anleggsmidler	20.297.157,00	16.604.266,00
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	12.822.133,00	9.357.455,00
22744001 SPESIALROM FRYA	62.081,00	69.840,00
22744002 SPESIALROM RUSTE	33.374,00	34.252,00
22744003 LAGERHUS RUSTE	142.350,00	146.096,00
22744004 SORTERINGSKAMMER FRYA (papirlager) JF	1.190.103,00	1.309.833,00
22744005 PLASTHALL RUSTE	204.228,00	217.842,00
22744006 LAGERHALL FRYA JFR. 20122	556.983,00	591.794,00
22744019 TAKOVERBYGG M.M KVAM, JFR. 2006:	25.500,00	27.625,00
22750001 MILJØSTASJON MOLOKSYSTEM JFR. :	3.447.416,00	3.675.385,00
22750002 PERSONALFLØY FRYA JFR 20066	4.308.965,00	1.514.627,00
22844001 BYGG FRYA AVFALLSANLEGGET	79.328,00	96.255,00
22844002 TOMT FRYA	141.838,00	141.838,00
22844003 TOMT RUSTE	55.500,00	55.500,00
22844004 SERVICE-/ KONTORBYGG RUSTMOEN	150.618,00	155.984,00
22844010 TAKOVERBYGG FRYA sorteringsrampe	20.930,00	21.605,00
22844011 SORTERINGSPLATE FRYA	18.376,00	22.620,00
22844012 BRAKKE I KVAM	27.696,00	28.534,00
22844013 ASFALTERING RUSTE INNKJØRINGA	9.538,00	12.657,00
22844014 KOMPOSTPlass/ SORTERINGSPLATE	58.663,00	73.327,00
22844015 CONTAINERRAMPE FRYA	8.058,00	10.070,00
22844016 SORTERINGSRAMPE RUSTMOEN	219.760,00	241.131,00
22844017 MILJØSTASJONER	5.554,00	6.346,00
22844018 ASFALTERING/ GRUNNARBEID FRYA	1.059.919,00	621.395,00
22844019 BETONGDEKKE FRYA (20075)	425.149,00	276.089,00
22844020 FÅVANG GJENVINNINGSSSTASJON	13.565,00	6.810,00
22844021 ASFALTERING RUSTMOEN	137.322,00	0,00
22844022 CONTAINERE (20161)	224.618,00	0,00
22844023 SORTERINGSRAMPE FRYA (20191)	194.701,00	0,00
Utstyr, maskiner og transportmidler	2.052.327,00	2.499.733,00
22444020 MOLOK PROSJEKT 20063	138.510,00	165.582,00
22450001 KJØP AV VAREBIL JFR. 20072	24.607,00	49.214,00
22450002 GRAVEMASKIN FRYA JFR. 20071	41.000,00	82.000,00
22450003 RESTAVALLSCONTAINERE FJELLOMF	29.998,00	44.997,00
22450004 HJULLASTER FRYA KJØPT 2009 JFR. 2	362.400,00	483.200,00
22450005 PLASTDUNKER HUSHOLDNINGSAVFA	987.812,00	1.148.240,00
22450006 GRAVEMAKSIN RUSTMOEN JFR PROS	468.000,00	526.500,00
Utlån	0,00	0,00
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	1.078.152,00	1.066.792,00
22141123 EGENKAPITALINNSKUDD KLP	78.152,00	66.792,00
22170170 MJØSANLEGGET AS	1.000.000,00	1.000.000,00
Pensjonsmidler	4.344.545,00	3.680.286,00
22041001 PENSJONSMIDLER KLP	4.344.545,00	3.680.286,00
Omløpsmidler	7.453.748,49	14.129.927,66
Herav:		
Kortsiktige fordringer	1.121.594,00	949.193,00
21314810 OPPGJØRSKONTO MVA - TILGODE	1.121.594,00	949.193,00
Konserninterne kortsiktige fordringer	2.972.286,42	5.403.586,14
21475102 KUNDEFORDRINGER - BEDRIFTSKUNI	1.909.685,86	4.829.186,00
21499008 FORHÅNDSMELDTE FORDRING	1.062.600,56	574.400,14
Premieavvik	0,00	0,00
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	3.359.868,07	7.777.148,52
21000001 KONTANTKASSE FRYA	1.000,00	1.000,00
21000002 KONTANTKASSE RUSTMOEN	1.000,00	1.000,00
21000003 KONTANTKASSE KVAM	1.000,00	1.000,00
21020001 DnB NOR 2100.20.54105	2.590.039,60	7.266.241,89
21020002 OCR EIK 5083.06.95025	592.527,48	345.433,64
21098001 DnB NOR 2100.63.42253	174.300,99	162.472,99



Oversikt - balanse

2 MIDT-GUDBRANDSDAL RENOVASJONSSELSKAP - 2016

12.02.2017

SUM EIENDELER	27.750.905,49	30.734.193,66
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	7.501.899,53	8.588.736,87
Herav:		
Disposisjonsfond	296.333,80	1.207.693,80
25600001 DISPOSISJONSFOND	296.333,80	1.207.693,80
Bundne driftsfond	1.614.007,00	2.400.183,00
25180001 SELVKOSTFOND RENOVASJON HUSH	1.614.007,00	2.400.183,00
Ubundne investeringsfond	540.930,60	41.706,50
25310102 INVESTERINGSFOND UBUNDE	540.930,60	41.706,50
Bundne investeringsfond	0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	182.266,12	1.185.835,62
25950002 REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRU	182.266,12	1.185.835,62
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	0,00
Kapitalkonto	4.868.362,01	3.753.317,95
25990001 KAPITALKONTO	4.868.362,01	3.753.317,95
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0,00	0,00
Langsiktig gjeld	14.956.914,00	15.182.697,00
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	5.640.444,00	4.735.487,00
24014001 ARBG.AVG. PENSJONSFORPLIKTELSE	124.200,00	101.131,00
24041001 PENSJONSFORPLIKTELSE KLP	5.516.244,00	4.634.356,00
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	9.316.470,00	10.447.210,00
24619015 KOMMUNALBANKEN AS LÅNEOPPTAK	483.550,00	534.450,00
24619016 KOMMUNALBANKEN 20060715	1.212.130,00	1.327.590,00
24619017 KOMMUNALBANKEN LÅN NR. 2007047	935.000,00	1.020.000,00
24619018 KOMMUNALBANKEN 20080577	1.389.600,00	1.505.400,00
24619019 KOMMUNALBANKEN LÅN NR 20090782	872.940,00	1.047.520,00
24619020 KOMMUNALBANKEN 20101008	1.251.250,00	1.443.750,00
24619021 KOMMUNALBANKEN 8317 52 83962	3.172.000,00	3.568.500,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	5.292.091,96	6.962.759,79
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	3.942.388,77	5.700.244,97
23214815 SKYLDIG SKATT, SKATTEETATEN	28.553,00	304.695,00
23231001 PÅLØPT UTBETALT RENTE	22.738,00	24.841,00
23599001 LEVERANDØRGJELD	3.518.376,27	4.226.963,77
23599003 INN- OG UTBETALINGSKONTO	-1.278,50	0,00
23599007 UBETALTE REGNINGER	374.000,00	1.143.745,20
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	796.809,19	748.197,82
23314801 FORSKUDDSTREKK	173.613,00	161.797,00
23314804 ARB.G.AVG. AV BEREGNET IKKE UTB.	0,00	50.959,56
23314805 ARBEIDSGIVERAVGIFT	65.094,30	54.689,74
23314814 ARB.G.AVG. AV BEREGNET IKKE	53.488,51	0,00
23375010 PÅSLAG AV IKKE UTBETALT	0,00	480.751,52
23375020 MOTPOST FOR PÅSLAG AV BEREGNE	504.613,38	0,00
Premieavvik	552.894,00	514.317,00
23914001 ARBG.AVG. PREMIEAVVIK KLP	52.990,00	49.293,00
23941001 PREMIEAVVIK KLP	499.904,00	465.024,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	27.750.905,49	30.734.193,66
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	-471.880,99	2.331.748,95
Herav:		
Ubrukte lånemidler	0,00	0,00



Oversikt - balanse

2 MIDT-GUDBRANDSDAL RENOVASJONSSELSKAP - 2016

12.02.2017

Ubrukte konserninterne lånemidler	-471.880,99	2.331.748,95
29119018 UBRUKTE LÅNEMIDLER	-471.880,99	2.331.748,95
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto til memoriakontiene	471.880,99	-2.331.748,95
29999001 MOTKONTO FOR MEMORIAKONTOENI	471.880,99	-2.331.748,95



Oversikt endring arbeidskapital

2 MIDT-GUDBRANDSDAL RENOVASJONSSELSKAP - 2016

12.02.2017

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	-4.417.280,45	256.821,29
Endring ihendehaverobl og sertifikater	0,00	0,00
Endring kortsiktige fordringer	-2.258.898,72	3.289.024,39
Endring premieavvik	0,00	0,00
Endring aksjer og andeler	0,00	0,00
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	-6.676.179,17	3.545.845,68
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	1.670.667,83	-3.761.291,77
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	-5.005.511,34	-215.446,09

	Selvkost 2 016	Regnskap 2 016	Buds(end) 2 016	Regnskap 2 015
Ansva 644 HUSHOLDNINGSAVFALL				
1010 FASTLØNN	2 640 280	2 640 280	2 350 000	2 393 453
1015 AVTALEFESTA TILLEGG	10 890	10 890	14 300	3 610
1031 SESONGHJELP	204 774	204 774	193 900	269 014
1040 OVERTID	49 567	49 567	30 000	52 114
1090 KLP	361 881	361 881	498 900	342 323
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	339 328	339 328	327 300	315 696
1100 KONTORMATERIELL	12 931	12 931	10 400	24 958
1102 ABONNENT TIDSKRIFTER / AVISER	2 593	2 593	1 000	1 202
1115 MATVARER - SERVERING	20 966	20 966	14 000	12 417
1120 ANNET FORBRUKSMATERIELL	221 448	221 448	127 600	121 192
1122 RENGJØRINGSMIDLER	5 896	5 896	3 000	1 837
1123 VELFERDSMIDLER ANSATTE	11 775	11 775	10 000	480
1125 ARBEIDSTØY	19 441	19 441	15 600	16 470
1129 VEGSALT	0	0	500	0
1131 PORTO	92 397	92 397	20 000	100 393
1132 TELEFON	57 893	57 893	55 000	41 859
1134 BANKGEBYR	2 053	2 053	4 200	9 668
1140 ANNONSER, REKLAME	27 266	27 266	30 000	28 565
1141 INFORMASJONSMATERIELL	0	0	12 400	5 830
1143 EKSTERNE TRYKK- OG KOPIERINGSKOSTNADER	63 630	63 630	25 000	61 619
1150 OPPLÆRING, KURS	17 076	17 076	25 000	37 696
1160 UTGIFTER OG GODTGJØRELSE	18 681	18 681	25 900	25 568
1170 DRIFT AV TRANSPORTMIDLER	324 915	324 915	362 300	329 586
1173 IKKE OPPGAVEPLIKTIGE REISEUTGIFTER	6 786	6 786	0	1 075
1180 ELEKTRISK STRØM	67 736	67 736	50 000	56 365
1185 FORSIKRINGER	48 093	48 093	50 000	22 753
1187 GRUPPELIVFORSIKRING	27 320	27 320	14 000	6 787
1190 LEIE AV GRUNN	48 435	48 435	50 000	47 641
1191 LEIE AV LOKALER	34 493	34 493	17 500	68 164
1195 AVGIFTER, GEBYRER	28 839	28 839	18 300	24 822
1196 KONTINGENTER	87 845	87 845	55 000	3 875
1197 EDB-LISENSER	1 860	1 860	2 100	1 800
1199 ØREAVRUNDING	0	0	0	0
1200 INVENTAR	0	0	75 000	0
1201 EDB - UTSTYR	33 002	33 002	7 900	8 811
1202 BEHOLDERE, STATIV M.M	49 367	49 367	89 300	154 827
1203 VERKTØY	745	745	5 300	2 137
1204 ANNET UTSTYR	31 342	31 342	20 700	88
1210 LEIE AV UTSTYR	467 360	467 360	485 000	489 860
1220 LEIE/LEASING AV MASKINER	22 067	22 067	15 000	17 194
1230 LØPENDE VEDLIKEHOLD	31 526	31 526	30 000	31 937
1240 SERVICEAVTALER OG REPARASJON	121 225	121 225	29 100	19 720
1243 SNØBRØYTING	35 085	35 085	73 600	43 082
1250 MATERIALER TIL LØPENDE VEDLIKEHOLD	557 379	557 379	235 800	604 067
1260 RENHOLD OG VASKERITJENESTER	27 627	27 627	40 000	26 579

1270 KONSULENTTJENSTER	71 009	71 009	35 000	62 722
1271 BEDRIFTSELSETJENESTEN	9 043	9 043	10 000	8 046
1350 TIL ANDRE KOMMUNER	489 962	489 962	468 900	438 167
1351 OVERFØRING INTERNE KOSTNADER TIL SFK	185 000	185 000	184 700	181 500
1352 OVERFØRING INTERNE KOSTNADER TIL NFK	375 000	375 000	388 400	381 000
1370 TIL ANDRE/DRIFTSAVTALER MED PRIVATE	3 768 290	3 768 290	2 912 200	3 156 684
1371 TRANSPORTAVTALER MED PRIVATE	5 650 029	5 650 029	5 314 900	5 580 954
1382 TIL RINGEBU KOMMUNE	0	0	0	291 377
1479 TAP PÅ UTESTÅENDE FORDRINGER	0	0	5 000	125
1500 RENTEUTGIFTER	152 551	107 309	274 000	126 375
1510 AVDRAGSUTGIFTER		565 370	864 000	565 370
1540 AVSETNING TIL DISPOSISJONSFOND		0	0	150 000
1550 AVSETNING TIL BUNDNE DRIFTSFOND		229 541	229 541	1 237 464
1590 AVSKRIVNINGER	849 924	849 906	780 000	779 529
Sum utgifter	17 784 620	18 534 272	16 986 541	18 786 447
1627 PURREGEBYR	0	0	-5 000	-3 915
1650 AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER, TJENESTER	-2 307 875	-2 307 875	-1 975 900	-2 476 790
1690 FORDELTE UTGIFTER	-38 818	-38 818	0	-30 645
1710 SYKELØNNSREFUSJON	-89 692	-89 692	0	-98 499
1770 FRA ANDRE (PRIVATE)	-6 860	-6 860	0	-3 132
1780 FRA NORD-FRON KOMMUNE	-5 268 732	-5 268 732	-5 085 400	-5 706 045
1781 FRA SØR-FRON KOMMUNE	-3 219 845	-3 219 845	-3 277 600	-3 508 135
1782 FRA RINGEBU KOMMUNE	-5 801 646	-5 801 646	-5 543 000	-6 235 652
1900 RENTEINNEKTER	-35 434	-54 908	-90 000	-137 380
1901 RENTEINNEKTER EIK	0	0	0	-1 585
1930 DISPONERING AV TIDLIGERE ÅRS RESULTAT		-229 541	-229 541	0
1940 BRUK AV DISPOSISJONSFOND		0	0	-34 682
1950 BRUK AV BUNDNE DRIFTSFOND	-1 015 717	-1 015 717	0	0
1990 MOTPOST AVSKRIVNINGER		-849 906	-780 000	-779 529
Sum inntekter	-17 784 620	-18 883 540	-16 986 441	-19 015 989
Sum ansvar/Avd: 644 HUSHOLDNINGSAVFALL	0	-349 270	100	-229 541

	Skattemessig 2016	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	Skattemessig 2015	Regnskap 2015
Ansval 645 NÆRINGSVAFALL					
1010 FASTLØNN	1 564 171	1 564 171	1 740 000	1 340 757	1 340 757
1015 AVTALEFESTA TILLEGG	10 861	10 861	3 000	3 610	3 610
1031 SESONGHJELP	205 017	205 017	193 900	269 014	269 014
1040 OVERTID	50 121	50 121	30 000	49 292	49 292
1090 KLP	258 679	258 679	377 700	174 276	174 276
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	213 522	213 522	248 500	185 228	185 228
1100 KONTORMATERIELL	12 931	12 931	15 000	24 958	24 958
1102 ABONNENT TIDSKRIFTER / AVISER	2 593	2 593	1 000	1 202	1 202
1115 MATVARER - SERVERING	18 096	18 096	14 000	12 416	12 416
1120 ANNET FORBRUKSMATERIELL	46 098	46 098	164 900	54 121	54 121
1122 RENGJØRINGSMIDLER	5 896	5 896	3 000	1 837	1 837
1123 VELFERDSMIDLER ANSATTE	11 775	11 775	10 000	480	480
1125 ARBEIDSTØY	18 074	18 074	16 000	16 470	16 470
1129 VEGSALT	0	0	500	0	0
1131 PORTO	16 192	16 192	7 300	3 817	3 817
1132 TELEFON	44 459	44 459	40 000	28 598	28 598
1134 BANKGEBYR	11 638	11 638	4 100	3 909	3 909
1140 ANNONSER, REKLAME	27 360	27 360	20 000	39 869	39 869
1141 INFORMASJONSMATERIELL	0	0	6 300	5 830	5 830
1143 EKSTERNE TRYKK- OG KOPIERINGSKOSTNADER	0	0	5 200	0	0
1150 OPPLÆRING, KURS	17 076	17 076	20 000	19 513	19 513
1160 UTGIFTER OG GODTJØRELSE	11 616	11 616	31 100	17 425	17 425
1170 DRIFT AV TRANSPORTMIDLER	153 728	153 728	153 400	153 032	153 032
1173 IKKE OPPGAVEPLIKTIGE REISEUTGIFTER	6 654	6 654	0	1 075	1 075
1180 ELEKTRISK STRØM	67 736	67 736	50 000	56 365	56 365
1185 FORSIKRINGER	48 093	48 093	50 000	22 753	22 753
1187 GRUPPELIVFORSIKRING	27 320	27 320	14 000	6 787	6 787
1190 LEIE AV GRUNN	12 500	12 500	0	12 500	12 500
1191 LEIE AV LOKALER	34 493	34 493	17 500	68 164	68 164
1195 AVGIFTER, GEBYRER	31 598	31 598	18 700	18 438	18 438
1196 KONTINGENTER	63 973	63 973	50 000	500	500
1197 EDB-LISENSER	1 860	1 860	1 000	1 800	1 800
1199 ØREAVRUNDING	350	350	0	2 112	2 112
1200 INVENTAR	0	0	75 000	0	0
1201 EDB - UTSTYR	33 002	33 002	7 900	8 811	8 811
1202 BEHOLDERE, STATIV M.M	69 141	69 141	131 400	264 959	264 959
1203 VERKTØY	745	745	5 300	2 137	2 137
1204 ANNET UTSTYR	31 342	31 342	20 700	88	88
1210 LEIE AV UTSTYR	235 361	235 361	259 000	292 805	292 805
1220 LEIE/LEASING AV MASKINER	22 312	22 312	15 000	16 192	16 192
1230 LØPENDE VEDLIKEHOLD	31 526	31 526	30 000	13 207	13 207
1240 SERVICEAVTALER OG REPARASJON	2 725	2 725	20 700	1 077	1 077
1250 MATERIALER TIL LØPENDE VEDLIKEHOLD	585 268	585 268	216 800	306 646	306 646
1260 RENHOLD OG VASKERTJENESTER	27 068	27 068	40 000	26 579	26 579
1270 KONSULENTTJENESTER	84 810	84 810	35 000	63 992	63 992
1271 BEDRIFTSELSETJENESTEN	9 043	9 043	10 000	8 046	8 046
1350 TIL ANDRE KOMMUNER	154 278	154 278	153 000	128 667	128 667
1370 TIL ANDRE/DRIFTSAVTALER MED PRIVATE	3 987 014	3 987 014	3 323 300	3 101 362	3 101 362
1371 TRANSPORTAVTALER MED PRIVATE	1 084 386	1 084 386	884 200	1 139 387	1 139 387
1380 TIL NORD-FRON KOMMUNE	0	0	0	175 823	175 823
1381 TIL SØR.FRON KOMMUNE	0	0	0	136 752	136 752
1382 TIL RINGEBU KOMMUNE	0	0	0	467 200	467 200
1400 SKATT PÅ OVERSKUDD NÆRING	0	28 553	0		304 695
1479 TAP PÅ UTESTÅENDE FORDRINGER	9 777	9 777	52 200	12 388	12 388
1500 RENTEUTGIFTER	106 762	106 762	170 900	123 596	123 596
1501 RENTER UTENOM LÅN	1 084	1 084	0	0	0
1510 AVDRAGSUTGIFTER		565 370	461 000	0	565 370
1540 AVSETNING TIL DISPOSISJONSFOND	0	0	0	0	150 000
1570 OVERFØRING TIL INVESTERINGSREGNSKAPET		956 294	956 294	0	0
1590 AVSKRIVNINGER	321 168	293 522	272 000	324 778	271 543
Sum utgifter	9 791 292	11 313 863	10 445 794	9 210 637	10 177 470

1620 AVGIFTSFRITT SALG AV VARER OG TJENESTER, GEBYRER M.V.	0	0	0	-8 134	-8 134
1627 PURREGEBYR	0	0	-5 000	-9 451	-9 451
1650 AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER, TJENESTER	-9 745 051	-9 745 051	-9 152 600	-9 877 305	-9 877 305
1690 FORDELTE UTGIFTER	-4 856	-4 856	0	0	0
1710 SYKELØNNSREFUSJON	-76 000	-76 000	0	-84 458	-84 458
1770 FRA ANDRE (PRIVATE)	-2 143	-2 143	0	-1 171	-1 171
1780 FRA NORD-FRON KOMMUNE	0	0	0	-107 606	-107 606
1781 FRA SØR-FRON KOMMUNE	0	0	0	-66 172	-66 172
1782 FRA RINGEBU KOMMUNE	0	0	0	-117 600	-117 600
1900 RENTEINNTEKTER	-64 789	-64 789	-60 000	-61 688	-61 688
1901 RENTEINNTEKTER EIK	-4 204	-4 204	0	-5 556	-5 556
1930 DISPONERING AV TIDLIGERE ÅRS RESULTAT	0	-956 295	-956 294	0	-488 398
1940 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	0	0	0	0	-34 682
1990 MOTPOST AVSKRIVNINGER	0	-293 522	-272 000	0	-271 543
Sum inntekter	-9 897 042	-11 146 859	-10 445 894	-10 339 139	-11 133 764
Resultat før skatt	-105 751	167 004	-100	-1 128 502	-956 294
Avsatt skatt	28 553			304 695	
Resultat etter skatt	-77 198			-823 806	



Investeringsregnskap 2016 MGR

2 MIDT-GUDBRANDSDAL RENOVASJONSSELSKAP (2016) - År/Periode 20112.02.2017

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	Regnskap 2015
Prosjekt: 20062 MILJØSTASJON MOLOKsystem			
3200 KJØP AV DRIFTSMIDLER	0	0	98.925
3230 PÅKOSTNING NYBYGG OG BYGGETJENESTER	127.841	2.444.937	627.030
Sum utgifter	127.841	2.444.937	725.955
3910 BRUK AV LÅN	-127.841	-1.944.937	-725.955
3948 BRUK AV UBUNDNE INVESTERINGSFOND	0	-500.000	0
Sum inntekter	-127.841	-2.444.937	-725.955
Sum prosjekt: 20062 MILJØSTASJON MOLOKsystem	0	0	0
Prosjekt: 20066 PERSONALFLØYEN MODERNISERES			
3230 PÅKOSTNING NYBYGG OG BYGGETJENESTER	2.825.281	2.368.211	1.278.984
Sum utgifter	2.825.281	2.368.211	1.278.984
3910 BRUK AV LÅN	-1.468.211	-1.468.211	-1.223.864
3940 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-900.000	-900.000	0
3948 BRUK AV UBUNDNE INVESTERINGSFOND	-457.070	0	0
3958 BRUK AV BUNDNE INVESTERINGSFOND	0	0	-55.120
Sum inntekter	-2.825.281	-2.368.211	-1.278.984
Sum prosjekt: 20066 PERSONALFLØYEN MODERNISERES	0	0	0
Prosjekt: 20075 BETONGDEKKE FRYA			
3230 PÅKOSTNING NYBYGG OG BYGGETJENESTER	163.590	0	0
Sum utgifter	163.590	0	0
3910 BRUK AV LÅN	-163.590	0	0
Sum inntekter	-163.590	0	0
Sum prosjekt: 20075 BETONGDEKKE FRYA	0	0	0
Prosjekt: 20081 SORTERINGSBYGG FRYA			
3230 PÅKOSTNING NYBYGG OG BYGGETJENESTER	0	2.261.846	0
Sum utgifter	0	2.261.846	0
3910 BRUK AV LÅN	0	-2.261.846	0
Sum inntekter	0	-2.261.846	0
Sum prosjekt: 20081 SORTERINGSBYGG FRYA	0	0	0
Prosjekt: 20141 BETONGDEKKE TIL TREVERK RUSTMOEN			
3230 PÅKOSTNING NYBYGG OG BYGGETJENESTER	0	844.381	0
Sum utgifter	0	844.381	0
3910 BRUK AV LÅN	0	-844.381	0
Sum inntekter	0	-844.381	0
Sum prosjekt: 20141 BETONGDEKKE TIL TREVERK RUSTMOE	0	0	0
Prosjekt: 20142 TAKOVERBYGG FRYA			
3230 PÅKOSTNING NYBYGG OG BYGGETJENESTER	0	39.184	0
Sum utgifter	0	39.184	0
3910 BRUK AV LÅN	0	-39.184	0
Sum inntekter	0	-39.184	0



Investeringsregnskap 2016 MGR

2 MIDT-GUDBRANDSDAL RENOVASJONSSELSKAP (2016) - År/Periode 20112.02.2017

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	Regnskap 2015
Sum prosjekt: 20142 TAKOVERBYGG FRYA	0	0	0
Prosjekt: 20151 BETONGDEKKE TIL METALL RUSTMOEN			
3230 PÅKOSTNING NYBYGG OG BYGGETJENESTER	0	300.000	0
Sum utgifter	0	300.000	0
3910 BRUK AV LÅN	0	-300.000	0
Sum inntekter	0	-300.000	0
Sum prosjekt: 20151 BETONGDEKKE TIL METALL RUSTMOEN	0	0	0
Prosjekt: 20152 FÅVANG GJENVINNINGSTASJON			
3230 PÅKOSTNING NYBYGG OG BYGGETJENESTER	7.095	4.193.190	6.810
Sum utgifter	7.095	4.193.190	6.810
3910 BRUK AV LÅN	-7.095	-4.193.190	-6.810
Sum inntekter	-7.095	-4.193.190	-6.810
Sum prosjekt: 20152 FÅVANG GJENVINNINGSTASJON	0	0	0
Prosjekt: 20153 ASFALTERING RUSTMOEN			
3230 PÅKOSTNING NYBYGG OG BYGGETJENESTER	137.322	300.000	0
Sum utgifter	137.322	300.000	0
3910 BRUK AV LÅN	-137.322	-300.000	0
Sum inntekter	-137.322	-300.000	0
Sum prosjekt: 20153 ASFALTERING RUSTMOEN	0	0	0
Prosjekt: 20154 ASFALTERING FRYA			
3230 PÅKOSTNING NYBYGG OG BYGGETJENESTER	480.252	0	360.816
Sum utgifter	480.252	0	360.816
3910 BRUK AV LÅN	-480.252	0	-360.816
Sum inntekter	-480.252	0	-360.816
Sum prosjekt: 20154 ASFALTERING FRYA	0	0	0
Prosjekt: 20161 INNKJØP CONTAINERE			
3200 KJØP AV DRIFTSMIDLER	222.000	0	0
3230 PÅKOSTNING NYBYGG OG BYGGETJENESTER	2.618	0	0
Sum utgifter	224.618	0	0
3910 BRUK AV LÅN	-224.618	0	0
Sum inntekter	-224.618	0	0
Sum prosjekt: 20161 INNKJØP CONTAINERE	0	0	0
Prosjekt: 20162 VASKEHALL FRYA			
3200 KJØP AV DRIFTSMIDLER	0	456.294	0
Sum utgifter	0	456.294	0
3948 BRUK AV UBUNDNE INVESTERINGSFOND	0	-456.294	0
Sum inntekter	0	-456.294	0



Investeringsregnskap 2016 MGR

2 MIDT-GUDBRANDSDAL RENOVASJONSSELSKAP (2016) - År/Periode 2012.02.2017

	Regnskap 2016	Buds(end) 2016	Regnskap 2015
Sum prosjekt: 20162 VASKEHALL FRYA	0	0	0
Prosjekt: 20191 SORTERINGSRAMPE FRYA MILJØSTASJON			
3230 PÅKOSTNING NYBYGG OG BYGGETJENESTER	194.701	0	0
Sum utgifter	194.701	0	0
3910 BRUK AV LÅN	-194.701	0	0
Sum inntekter	-194.701	0	0
Sum prosjekt: 20191 SORTERINGSRAMPE FRYA MILJØSTASJON	0	0	0
Prosjekt: 99000 BEHANDLING AV ÅRSRESULTAT			
3548 AVSETNING TIL UBUNDNE INVESTERINGSFOND	956.294	956.294	0
3550 AVSTENING TIL BUNDNE INVESTERINGSFOND	0	0	55.120
Sum utgifter	956.294	956.294	55.120
3930 BRUK AV TIDLIGERE ÅRS MINDREFORBRUK	0	0	-55.120
3970 OVERFØRINGER FRA DRIFTSREGNSKAPET	-956.294	-956.294	0
Sum inntekter	-956.294	-956.294	-55.120
Sum prosjekt: 99000 BEHANDLING AV ÅRSRESULTAT	0	0	0
Prosjekt: 99001 KJØP AV AKSJER OG ANDELER			
3529 KJØP AV AKSJER OG ANDELER	11.360	11.360	8.419
Sum utgifter	11.360	11.360	8.419
3940 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-11.360	-11.360	-8.419
Sum inntekter	-11.360	-11.360	-8.419
Sum prosjekt: 99001 KJØP AV AKSJER OG ANDELER	0	0	0
TOTALT	0	0	0

Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering (jf. KRS nr. 6)

Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap fører sitt regnskap i samsvar med Kommunelovens § 48 og Kommunal- og regionaldepartementets forskrift om årsregnskap og årsberetning, og god kommunal regnskapsskikk. Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap er et interkommunalt samarbeid mellom Ringebu kommune, Sør-Fron kommune og Nord-Fron kommune.

Grensesnitt mellom kommunene og Midt-Gudbrandsdal renovasjonsselskap er innrettet slik at selskapets regnskap også utgjør selvkostområdet for kommunene Nord-Fron, Ringebu og Sør-Fron. Alle utgifter vedr renovasjon som etter lov og forskrift gjelder renovasjon, ivaretas og kostnadsføres i MGR. Avfallsgebyr kreves inn av kommunene og overføres MGR uten avkorting. Kommunene sender faktura etter avtale med MGR for sine oppgaver knyttet til oppdatering av registre, fakturering og innfordring. Det benyttes eksternt firma til ekstra kvalitetssikring av selvkost.

Selskapet er organisert etter Kommunelovens § 27 som eget rettssubjekt, med eget budsjett og regnskap.

Anordningsprinsippet

Anordningsprinsippet gjelder i kommunal sektor og betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelse, registreres anslått beløp i årsregnskapet.

Drifts- og investeringsregnskapet

Driftregnskapet viser driftsutgifter og driftsinntekter og resultat for året. Investeringsregnskapet viser Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap's utgifter i forbindelse med investeringer, samt hvordan disse er finansiert.

Videre er regnskapet ført etter bruttoprinsippet. Det betyr at det ikke er gjort fradrag i inntekter for tilhørende utgifter og heller ikke fradrag i utgifter for tilhørende inntekter. Det betyr at aktiviteten i selskapet kommer frem med riktig beløp.

Selskapet følger kommunal regnskapsstandard (KRS) nr. 4 Avgrensningen mellom driftregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelet kvalitetsnivå utgiftsføres i driftregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Balanseregnskapet

Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Merverdiavgift

Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap følger reglene etter lov om merverdiavgift.

Regnskapsfører og regnskapsfaglig ansvarlig

Regnskapet er ført av Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor. Dette er et interkommunalt samarbeid mellom Ringebu og Sør-Fron kommune. Selskapet er organisert etter Kommunelovens § 28c, med Ringebu kommune som vertskommune.

Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap har selv anvisningsmyndighet og har dermed ansvaret for at alle bilag er kontert riktig.

Note 1 Endring i arbeidskapital (FKR § 5 nr. 1)

Balanseregnskapet :	31.12.2016	31.12.2015	Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 7 453 748	kr 14 129 928	kr (6 676 180)
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 5 292 092	kr 6 962 760	kr (1 670 668)
Arbeidskapital	kr 2 161 656	kr 7 167 168	kr (5 005 512)

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	kr 26 517 844	
Inntekter investeringsregnskap	kr -	
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner	kr 2 927 530	
Sum anskaffelse av midler	kr 29 445 374	kr 29 445 374
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	kr 26 129 301	
Utgifter investeringsregnskap	kr 4 160 700	
Utbetalinger ved eksterne	kr 1 357 255	
Sum anvendelse av midler	kr 31 647 256	kr 31 647 256
Anskaffelse - anvendelse av midler		kr (2 201 882)
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)		kr (2 803 630)
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap		kr (5 005 512)
Endring arbeidskapital i balansen		kr (5 005 512)
Differanse (forklares nedenfor)		kr -

Forklaring til differanse i arb.kapital :

	kr -	
	kr -	
	kr -	
	kr -	kr -

Endring i arbeidskapital er et tall på utviklingen av betalingsevnen til selskapet. Negativ endring, som i år, betyr svekka betalingsevne, mens positiv endring betyr styrka betalingsevne.

Note 2 Pensjon

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Kommunal Landspensjonskasse (KLP).

Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidige AFP-pensjoner.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonspremien, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen over de neste 10 årene.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som hhv anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Pensjonsordning	KLP
PENSJONSKOSTNAD	
Netto pensj.kostrn. (inkl. adm.) iht. aktuar	736 408
- Årets pensjonspremie (jf. aktuarberegning)	636 821
=Årets premieavvik	99 587
Årets betalte pensjonspremie iht.regnskap	636 821
Årets premieavvik (se spes. nedenfor)	-100 268
Resultatført 1/10 av tidl. års premieavvik	64 707
= Pensjonskostnad i regnskapet	672 382

Pensjonsordning	KLP	Arb.avg.
AKKUMULERT PREMIEAVVIK		
Akkumulert 01.01.	465 024	49 293
+/- Premieavvik for året	-99 587	-10 556
-/+ Resultatført 1/10 av tidl. års premieavvik	64 707	6 859
= Akkumulert premieavvik 31.12 (*1)	499 904	52 990
Herav oppført under kortsiktig gjeld:	499 904	49 293

	KLP		
MIDLER OG FORPLIKTELSE	Pensj.-midler	Pensj.-forpl.	Netto forplikt.
Brutto estimat full amortisering 31.12	4 344 545	-5 516 244	-1 171 699
Arb.g.avg. av nto. pensj.forpl. 31.12¹⁾			-124 200
Estimatavvik pr. 01.01	95 647	22 395	118 042
+ Akk.estimatavvik pr. 01.01 fra tidl. år		-	-
= Amortisert estimatavvik i år	95 647	22 395	118 042

1) Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse er også en langsiktig forpliktelse.

Netto pensjonsforpliktelse er den forholdsmessige andel av nåverdien av fremtidige pensjonsutbetalinger opptjent av de ansatte på balansedagen, som ikke er dekket av innbetalt pensjonspremie og avkastning på disse (pensjonsmidlene). Avviket mellom avlagte tall foregående år, og ny beregning av pensjonsforpliktelser samt faktiske tall for pensjonsmidler, kalles årets estimatavvik.

FORUTSETNINGER	KLP fellesordninga
Forventet avkastn. pensjonsmidler (§ 13-5 F)	4,60 %
Diskonteringsrente (§ 13-5 E)	4,00 %
Forventet årlig G-regulering/pensjonsreg. (§ 13-5 D)	2,97 %
Forventet årlig lønnsvekst. (§ 13-5 B)	2,97 %

Note 3 Finansielle anleggsmidler (aksjer og andeler)

Balanseført verdi	31.12.2016	31.12.2015
EK.inskudd		
Verdi pr 1.1	kr 66 792	kr 58 373
Kjøp/salg gjennom året	kr 11 360	kr 8 419
Verdi pr 31.12	kr 78 152	kr 66 792

Note 4 Avsetning og bruk av fond

Samlede avsetninger og bruk av avsetninger i året	2016	2015
Beholdning pr 01.01	kr 3 649 583	kr 2 189 902
Avsetninger	kr 1 185 835	kr 1 537 464
Bruk av avsetninger	kr (2 384 147)	kr (77 783)
Beholdning pr 31.12	kr 2 451 271	kr 3 649 583
Disposisjonsfond		
Beholdning 01.01	kr 1 207 693	kr 985 476
Bruk av fondet i driftsregnskapet		kr 69 364
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	kr 911 360	kr 8 419
Avsetninger til fondet		kr 300 000
Beholdning 31.12	kr 296 333	kr 1 207 693
Ubundne investeringsfond		
Beholdning 01.01	kr 41 707	kr 41 707
Avsetninger til fondene	kr 956 294	kr -
Bruk av fondene	kr 457 070	kr -
Beholdning 31.12	kr 540 931	kr 41 707
Bundne driftsfond (selvkostfond)		
Beholdning 01.01	kr 2 400 183	kr 1 162 719
Avsetninger til fondene	kr 229 541	kr 1 237 464
Bruk av fondene	kr 1 015 717	kr -
Beholdning 31.12	kr 1 614 007	kr 2 400 183
Bundne investeringsfond		
Beholdning 01.01	kr -	
Avsetninger til fondene		kr 55 120
Bruk av fondene		kr 55 120
Beholdning 31.12	kr -	0

Note 5 Kapitalkonto

	DEBET		KREDIT
Saldo 01.01 (underskudd i kapital)	0,00	Saldo 01.01 (kapital)	3 753 317,95
Aksjer og andeler		Aksjer og andeler	
		Pensjonsmidler KLP	664 259,00
		Egenkapitalinskudd KLP	11 360,00
Fast eiendom, utstyr, transportmidler og maskiner		Fast eiendom, utstyr, transportmidler og maskiner	
Ordinære avskrivninger	1 143 428,00	Aktivering	4 160 700,00
Nedskrivning	0,00		
Langsiktig gjeld		Langsiktig gjeld	
Pensjonsforpliktelse KLP	881 888,00	Avdrag på innlån	1 130 740,00
Arb.gj.avg. av netto pensjonsforpl.	23 069,00		
Fra bevilgningsregnskapet			
Bruk av lån	2 803 629,94		
Balanse 31.12 (kapital)	4 868 362,01	Balanse 31.12 (underskudd i kapital)	
	9 720 376,95		9 720 376,95

Note 6 Vesentlige transaksjoner

Låneopptak 2016

Det er pga forsinkelser rundt vedtak om garantiansvar ikke foretatt låneopptak etter budsjett i 2016.

Dette foretas så snart som mulig i 2017. Dette medfører at både Arbeidskapitalen og ubrukte lånemidler er vesentlig redusert. Dette vil rette seg så snart låneopptaket er foretatt.

Fond

Avsetninger og bruk av fond er i henhold til budsett. Selvkostfond er redusert med 1 015 717 i 2016 og har kr. 1 614 007 som utgående beholdning.

Note 7 Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Biler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem, tomter mv.	SUM
Anskaffelseskost 01.01	92 764	8 965 690	16 706 439	0	2 319 859	28 084 752
Akkumulerte avskrivninger	92 764	6 631 539	9 084 500		418 761	16 227 564
Verdi 01/01	0	2 334 151	7 621 939	0	1 901 098	11 857 188
Nedskrivning / Øreavrounding						0
Årets tilgang			1 335 419		2 825 281	4 160 700
Årets avskrivninger		420 334	680 648	0	42 446	1 143 428
Bokført verdi pr. 31.12	0	1 913 817	8 276 710	0	4 683 933	14 874 460
Økonomisk levetid	5 år	8/10 år	15/20 år	40 år	50 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Note 8 Investeringer i nybygg og nyanlegg

Tekst	Regnskap	Budsjett
Investeringer i nybygg og nyanlegg	4 160 700	13 208 043
Kjøp av aksjer og andeler (KLP)	11 360	11 360
Avsetninger / Dekning av tidl.års merforbruk	956 294	956 294
Finansiert ved:		
Bruk av lånemidler	2 803 630	11 351 749
Overføring fra driftsregnskapet	956 294	956 294
Bruk av avsetninger	1 368 430	1 867 654
Merforbruk	0	0

Note 9 Langsiktig gjeld og avdrag

Gjenstående løpetid for selskapets samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for selskapets anleggsmidler ved siste årsskifte jfr. Kommuneleven § 50 nr. 7

Avdrag	Regnskap
Betalte avdrag	1 130 740
Beregnet minste lovlige avdrag	480 972
Differanse	649 768

Veid levetid for alle anleggsmidler i MGR 2016 er:	21,72104
Minste lovlige avdrag etter Kommuneleven § 50 nr 7 utgjør kr.	480 972

MGR har betalt nok avdrag i året.

Langsiktig gjeld i MGR :	31.12.2016	31.12.2015
Kommunalbanken, flytende rente	9 316 470	10 447 210

Note 10 Regnskapsmessig mindreforbruk drift

Driftsregnskapet for 2016 viser et mindreforbruk på kr. 182 266,-

Note 11 Skatt på overskudd næring

Overskudd på omsetning av avfall fra næringslivet er skattepliktig. Skattepliktig resultat er kr. 105 751,- i 2016. 27% skatt av dette utgjør kr. 28 553. Dette bokføres som overføring til staten, og da dette først betales i 2017, står det som kortsiktig gjeld i balansen.

Note 12 Udisponert i investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet 2016 går i balanse.

Note 13 Antall årsverk og ytelser til revisor

Årsverk

Antall årsverk i MGR i regnskapsåret var 9,73

Godtgjørelse til revisor

Samlede godtgjørelser til revisor utgjør kr 38 060,- Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

Note 14 Selvkost husholdningsrenovasjon

Selvkostberegning		Regnskap	Regnskap
Funksjon 355 Husholdningsrenovasjon (MGR)		2016	2015
Direkte driftsutgifter			
1010-1499	Sum driftsutgifter, ansvar 644,	16 782 145	15 580 955
Kapitalkostnader			
	Avskrivninger	849 924	779 529
	Kalkulatorisk rente (sats 1,68% i 2016)	152 551	138 227
Direkte driftsinntekter			
	Driftsinntekter ekskl. gebyrinntekter	0	-132 276
Sum driftsutgifter		17 784 620	16 366 435
Gebyrinntekter			
1627-1650	Direkte gebyrinntekter	-2 443 245	-2 480 704
1780-1789	Fakturerte husholdningsgebyr	-14 290 224	-15 100 137
Sum gebyrinntekter		-16 733 469	-17 580 841
Selvkostresultat (overskudd + / underskudd -)		-1 051 151	1 214 406
Kostnadsdekning		94,1 %	107,4 %
Selvkostfond:			
01.01.	Inngående balanse	2 629 724	1 162 719
	Avsetning		1 214 407
	Bruk	-1 051 151	0
31.12.	Utgående balanse	1 578 573	2 377 126
	Kalkulatorisk rente på selvkostfond 1.68% i 2016	35 434	23 058
31.12.	Utgående balanse etter renteavsetning	1 614 007	2 400 184
Gebyrberegning			
	Overføring fra kommunene	14 290 224	15 100 137
Fordeling per kommune (evt. rabatt fra kommunene ikke hensyntatt):			
	Nord-Fron	-5 268 732	-5 540 122
	Sør-Fron	-3 219 845	-3 441 963
	Ringebu	-5 801 646	-6 118 052
Sum fordelt		-14 290 224	-15 100 137



Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap

MGR-sak nr. 2/17 - Representantskapsmøte 24. mai 2017

Vedlegg: Årsmelding for 2016

./1

MGRS' ÅRSMELDING FOR 2016

Vedlagt er årsmelding fra daglig leder for Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR).

Møte i Faglig Forum i MGR den 08.05.17:

Faglig Forum har ingen merknader til årsmelding for 2016.

Rådmannen i Ringebru kommune rå representantskapet til å gjøre slikt

V E D T A K

Representantskapet tar årsmelding for 2016 for Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR) til orientering.

Ringebru, 4. mai 2017

*Per H Lervåg
rådmann i Ringebru kommune*

*Gøran Løkken
renovasjonssjef MGR*

ÅRSMELDING



Nytt adm.bygg på Frya miljøstasjon.

2016



Midt-Gudbrandsdal
Renovasjonselskap

Innhold

- 3 **RENOVASJONSSJEFENS ÅRSMELDING 2016**

- 7 **ÅRSREGNSKAP**
 - Driftsregnskap 2016
 - Investeringsregnskap 2016
 - Balanse pr. 31.12.2016

- 9 **NØKKELTALL**

- 10 **REVISJONSBERETNING**

- 10 **OM VIRKSOMHETEN**
 - Formål
 - Hovedmål og måloppnåelse
 - Kommunal renovasjon
 - Næringsrenovasjon
 - Personal

- 15 **STYRET, FAGLIG FORUM OG STYRET FOR MJØSANLEGGET**
 - Representantskap
 - Faglig utvalg
 - Styret for Mjøsanlegget

- 17 **VEDLEGG**
 - Avtalepartnere innsamling/transport
 - Avtalepartnere behandling
 - Andre avtalepartnere
 - Totale avfallsmengder og gjenvinning (husholdning og næring)
 - Utvikling i behandlingsmåte for avfall
 - Avfallsmengde husholdning og næring
 - Avfallsmengde pr. innbygger
 - Innsamlet mengde hytteavfall

Renovasjonssjefens årsmelding 2016

Innsamling av husholdningsavfall fra fastboende

Innsamling av husholdningsavfall fra fastboende har fungert tilfredsstillende i 2016. Det er registrert få klager fra husstander.

Ansvarlig renovatør er Norsk Gjenvinning Renovasjon AS (NG). Det ble inngått ny 5-års kontrakt med NG gjeldende fra 01.08.11. MGR har benyttet seg av ensidig opsjon og har forlenget avtalen til 31.12.17. Fra 01.01.18 vil MGR foreta innsamling av avfall i egen regi.

Det er henteordning for 4 fraksjoner for all fast bosetting i vårt område: rest, papir/papp/drikkekartong, våtorganisk og plastemballasje. Plastemballasje er en frivillig ordning for husstander. Glass/metallemballasje kan husstander levere til mottak i sentrumsområder m.m.

Innsamling av hytteavfall

Containerrenovasjonen i fjellområdene har fungert svært godt også i 2016. Det er registrert få klager fra hytteeiere. MGR utfører hytterenovasjonen i egen regi.

Alt avfall blir registrert over vekt og sjåfør på bilen registrerer i tillegg tømmested og type fraksjon som tømmes. MGR har god oversikt over avfallsmengdene i de ulike fjellområdene.

I 2016 ble det samlet inn 1580 tonn avfall fra hytter, fiskebuer og setrer. Dette tilsvarer en avfallsmengde på ca. 172 kg/hytte/seter. Det er registrert et misbruk av containere/tanker også i 2016. Fastboende og næringsbedrifter leverte avfall ulovlig til containere/tanker i stedet for å levere til betjente mottak. Det registreres store mengder avfall i fjellområder også i perioder når hyttene ikke er i bruk (etter påske m.m.).

Det er registrert 9262 hytter, setrer, fiskebuer m.m. i de 3 samarbeidende kommuner som betaler renovasjonsavgift. Det ble registrert ca. 6402 hytter m.m. i 2001 (kilde SSB). Antall hytter som betaler renovasjonsavgift har økt med 2860 eller ca. 44 % i perioden.

Innsamling av næringsavfall

MGR henter papp, papir, våtorganisk og plast fra en rekke næringsbedrifter. Noe næringsavfall (papir) samles inn samtidig med henting av husholdningspapir. Det ble inngått ny 5-års kontrakt med Norsk Gjenvinning Renovasjon AS gjeldende fra 01.08.11. MGR har benyttet seg av ensidig opsjon og har forlenget avtalen til 31.12.17. Fra 01.01.18 vil MGR kjøre disse rutene selv.

Drift av betjente miljøstasjoner

Driften av miljøstasjonene (Frya, Rustmoen og Kvam) har fungert tilfredsstillende også i 2016.

Frya Miljøstasjon har egen sorteringsplate for bygge- og rivningsavfall. Ca. 1430 tonn byggeavfall ble sortert på platen i 2016. Alt restavfall fra hytterenovasjonen (1398 tonn) ble også lagt på plate for videre sortering. Det er viktig å ta ut ubrennbare fraksjoner og miljøfarlig avfall før avfallet leveres til forbrenningsanlegg.

Frya Miljøstasjon har også sorterings- og pressehall for papir, papp og plast. Ca. 1920 tonn papp, papir og plast ble presset til bunter i 2016. Årlig tas det imot ca. 400 tonn papp for pressing fra NGR.

Rustmoen og Frya miljøstasjoner tar imot farlig avfall. Avfallet blir sortert, registrert og merket for viderelevering til behandlingsanlegg. I 2016 ble det levert ca. 484 tonn farlig avfall (inkl. trykkinpregnert treverk) til destruksjon/gjenvinning.

Avfallsmengde

MGR tok imot og behandlet ca. 7209 tonn husholdningsavfall i 2016. Dette er en økning på ca. 131 tonn i forhold til 2015. Husholdningsavfallet utgjør ca. 47 % av total behandlet mengde.

MGR tok imot og behandlet ca. 8534 tonn næringsavfall i 2016. Dette er en økning på ca. 305 tonn i forhold til 2015.

Det er også i 2016 mottatt store mengder avfall i forbindelse med utbygging av E6.

Behandlingsmåte husholdningsavfall 2016 (utdrag av fraksjoner)

Fraksjon	Anlegg	Antall tonn	Beh.måte	Sluttprodukt
Restavfall	Sverige	2731	Forbr.anlegg	Fjernvarme
Matavfall	Lillehammer	701	Forbehandling Utråtningsanlegg	Biogass, gjødsel og kompost
Papir, papp, drikkekartong	Sverige Nederland	726		Nytt papir
Plastemballasje	Sverige Tyskland	136		Ny plast

Resultatutvikling

Driftsregnskapet viser et samlet årsresultat på kr. 182.266 (overskudd).

Inndekningsberegning for 2016 viser en inndekning på 94,1 % for husholdningsavfall (107,4 % i 2015). Næringsavdelingen hadde et overskudd på kr. 167.004 i 2016.

Regnskapet er skilt mellom husholdning og næring.

Økonomien i selskapet er god. Egenkapitalen ligger på ca. 27 % (28 % i 2015). Omsetningen i selskapet har økt med ca. 64 % i perioden 2009-2016.

Forurensning av det ytre miljø

Avfallsbehandling medfører belastning på det ytre miljø. Innsamling, transport og behandling av avfall gir støv og støy samt forbruk av ikke-fornybare ressurser.

Selskapet legger vekt på transportplanlegging og reduserte utslipp i forbindelse med innsamling av avfall og viderelevering av avfall til gjenvinningsanlegg.

Egen virksomhet genererer lite avfall. Alt avfall kildesorteres og går inn i selskapets avfallshåndtering.

Avtaler for transport og behandling av avfall

MGR har avtaler med en rekke foretak når det gjelder innsamling, transport og behandling av avfall. Noen fraksjonsavtaler går snart ut og må konkurranseutsettes fremover. Enkelte avtaler kan forlenges (opsjon) uten ny konkurranseutsetting.

Avgiftsnivå i forhold til andre regioner

Årsavgift for standardabonnement (middels rest) er fortsatt vesentlig lavere i MGR-området enn i andre sammenlignbare kommuner. Renovasjonsgebyret i kommunene i 2017 er på kr. 1463 eks. mva. (middels restavfall). Gebyret er lavt i forhold til andre kommuner, Oppland og landet.

Arbeidsmiljø

Det totale sykefraværet var på 4,3 % i 2016 (9 % i 2015).

Likestilling

Selskapet hadde 10 ansatte pr. 31.12.2016, hvorav 1 kvinne, totalt 9,73 årsverk.

Måloppnåelse

Kvalitet: Våre kunder skal være fornøyde med våre leveranser

Det er registrert få klager på manglende tømming m.m. i 2016.

Miljø: MGR skal være regionens viktigste miljøaktør:

Andel til materialgjenvinning inkl. kompostering var på 47 % og er stabilt i forhold til tidligere år. Bare 1 % av husholdningsavfallet ble levert til deponi.

Virksomheten: MGR skal være en aktiv utviklingsaktør

MGR har lave mottakspriser for levering av avfall på betjente mottak. Videre er årsgebyrene lave i forhold til andre kommuner, Oppland og Landet.

Personal: MGR skal være en attraktiv arbeidsgiver.

Det er ikke registrert noen arbeidsulykke med personskade i 2016.

Investeringer:

Investeringsregnskapet viser et forbruk på kr. 4.160.699 (31 % av budsjett).

Kapasiteten ved enkelte stasjoner er forbedret i 2016. Det ble ikke bygd noen nye miljøstasjoner i 2016. Regnskapet viser et forbruk på kr. 127.841.

Administrasjon og andre ansatte i MGR flyttet inn i nytt bygg (175 m²) på Frya Miljøstasjon i juni 2016. De totale byggekostnadene inkl. adkomstveg og ferdig tomteopparbeidelse ble på 4,1 mill. kr. + mva.

Videre er det utført asfaltarbeider ved Frya og Rustmoen miljøstasjoner.

Aksjoner m.m. i 2016:

Vårryddesaksjon

Husholdninger (inkl. hytteeiere) fikk tilbud om å levere inntil 200 kg eller 2 m³ ryddeavfall i perioden fra 7. mai og ut året. Dette tilbudet er populært og det har vært stor trafikk på stasjonene i denne perioden. Miljøstasjonene har i tillegg vært åpne 3 lørdager i mai og 1 lørdag i juli.

Aksjon metall og landbruksplast

Det har vært tidsavgrensede mottak av metall og plast ved Flyausa og Kverndokka også i 2015. Totalt ble det levert 64 tonn skrapmetall og 81 tonn landbruksplast. Mottakene er åpne for husholdninger og for næringsdrivende. Kvaliteten og renheten på det som leveres som metaller ligger på et akseptabelt nivå. Plasten inneholder noen urenheter og MGR har noe arbeid med sortering i etterkant.

Diverse

Ulovlig levering av avfall

Det registreres at næringsavfall og avfall fra fastboende fortsatt leveres til våre containere som er beregnet for hytterrenovasjon. Dette er svært uheldig på flere måter:

- overfylte containere og klage fra de rettmessige brukerne
- hytteiere betaler for avfallsbehandlingen for andre
- avfallet er for det meste tapt m.h.t. gjenvinning

Tilsyn av næringsbedrifter

Kommunene bør fremover intensivere arbeidet med tilsyn av bedrifter som genererer næringsavfall. Spesielt viktig er dette i fjellområder som har stor byggeaktivitet.

Riving av bygg

I forbindelse med riving av bygg oppstår det mye avfall. Ved riving av et bygg på 50 m² oppstår det erfaringsvis ca. 20-25 tonn avfall! Ofte kan bygg som rives inneholde farlig avfall som skal leveres inn separat.

Riving av bygg er søknadspliktige tiltak. Forurensningslovens bestemmelser kommer også til anvendelse i slike saker. Kommunene bør derfor i fremtiden stille krav om at avfallet skal behandles på godkjent måte, d.v.s. levering til nærmeste mottak. Kvittering for levert avfall må leveres til kommune før det utstedes ferdigattest.

Avfallssamarbeid i Gudbrandsdalen

Det er igangsatt et arbeid fra 2014/2015 for å se på mulighetene for å etablere et tettere samarbeid (også organisatorisk) mellom avfallsselskapene i Gudbrandsdalen. Det ble utarbeidet en prosjektrapport i samarbeid med konsulent.

Rapporten ble behandlet i repr.skapet i MGR og som orienteringssak i 3 kommunestyrer sommer/høst 2015. Det anbefales at det utarbeides en egen konkret plan for et felles IKS for å danne et beslutningsgrunnlag for å vurdere ett felles selskap. I mellomtiden er det viktig at selskapene søker et tettere samarbeid på områder som er skissert i rapporten.

Lederne i de 3 selskapene har hatt 3 møter i 2016. Samarbeid om smittefarlig avfall, sikkerhetsrådgiver m.m. er tatt opp i møtene. Det ble tatt en studietur til Innherred Renovasjon i mars 2017. Styreledere og daglige ledere samt adm. leder i MGR deltok på studieturen. Det er planlagt et oppfølgingsmøte i april 2017.

Ringebu, 3. april 2016

Gøran Løkken
Renovasjonssjef

ÅRSREGNSKAP

Driftsregnskap 2016

	2016	2015
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSUTGIFTER		
Salgsinntekter	12.052.925	12.375.593
Overføringer med krav til motytelse	14.464.918	15.968.467
Sum driftsinntekter	26.517.843	28.304.060

Lønnsutgifter	4.765.976	4.423.857
Sosiale utgifter	1.173.409	1.017.523
Kjøp av varer og tjenester som inngår i tj.prod.	4.501.299	4.057.205
Kjøp av tjenester som erstatter tj.prod.	15.693.958	15.178.873
Overføringer til staten	28.553	304.695
Overføringer til andre	9.776	12.513
Avskrivninger	1.143.428	1.051.072
Fordelte utgifter	-43.674	-30.645
Sum driftsutgifter	27.272.728	26.015.092

Brutto driftsresultat **-754.885** **2.288.968**

FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER

Renteinntekter	123.900	206.209
Finansutgifter		
Renteutgifter, provisjoner og andre	215.155	249.971
Avdragsutgifter	1.130.740	1.130.740
Sum eksterne finansutgifter	1.345.895	1.380.711

Resultat eksterne finanstransaksjoner **-1.221.994** **-1.174.502**

Motpost avskrivninger **1.143.428** **1.051.072**
Netto driftsresultat **-833.451** **2.165.538**

Interne finanstransaksjoner

Bruk av tidligere års regn.m. mindreforbruk	1.185.835	488.398
Bruk av disposisjonsfond	0	69.364
Bruk av bundne fond	1.015.717	0
Sum bruk av avsetninger	2.201.552	557.762

Overføring til driftsregnskapet	956.294	0
Avsatt til disposisjonsfond	0	300.000
Avsatt til bundne fond	229.541	1.237.464
Sum avsetninger	1.185.835	1.537.464

ÅRSRESULTAT **182.266** **1.185.836**

INNTEKTER OG UTGIFTER

Inntekter

Andre salgsinntekter	0	0
Sum inntekter	0	0

Utgifter

Kjøp av varer og tj. som inngår i tj. produksjon	4.160.699	2.372.565
Sum utgifter	4.160.699	2.372.565

Finanstransaksjoner

Kjøp av aksjer og andeler	11.360	8.419
Avsatt til ubundne investreingsfond	956.294	0
Avsatt til bundne investeringsfond	0	55.120
Sum finanstransaksjoner	967.654	63.539

Sum finansieringsbehov	5.128.353	2.436.104
------------------------	-----------	-----------

Finansiering:

Bruk av lån	2.803.629	2.317.445
Overføringer til driftsregnskapet	956.294	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	55.120
Bruk av disposisjonsfond	911.360	8.419
Bruka av ubundne investreingsfond	457.069	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	55.120
Sum finansiering	5.128.353	2.436.104

Udekket/udisponert	0	0
--------------------	---	---

Balanse MGR pr. 31.12.2016

31.12.2016

31.12.2015

ANLEGGSMIDLER

Varige driftsmidler		
Faste eiendommer og anlegg	12.822.133	9.357.455
Utstyr, maskiner og transportmidler	2.052.327	2.499.733
Aksjer og andeler	1.078.152	1.066.792
Pensjonsmidler	4.344.545	3.680.286
Sum anleggsmidler	20.297.157	16.604.266

OMLØPSMIDLER

Kortsiktige fordringer	1.121.594	949.193
Konserninterne kortsiktige fordringer	2.972.286	5.403.586
Kasse, postgiro, bankinnskudd	3.359.868	7.777.149
Sum omløpsmidler	7.453.748	14.129.928

SUM EIENDELER**27.750.905****30.734.194**

EGENKAPITAL

Disposisjonsfond	296.333	1.207.694
Bundne driftsfond	1.614.007	2.400.183
Ubundne investeringsfond	540.930	41.707

Regnskapsmessig mindreforbruk	182.266	1.185.835
Kapitalkonto	4.868.362	3.753.318
Sum egenkapital	7.501.899	8.588.736
GJELD		
Pensjonsforpliktelser	5.640.444	4.735.487
Andre lån	9.316.470	10.477.210
Sum langsiktig gjeld	14.956.914	15.182.697
KORTSIKTIG GJELD		
Annen kortsiktig gjeld	3.942.388	5.700.245
Konsernintern kortsiktig gjeld	796.809	748.198
Premieavvik KLP	552.894	514.317
Sum kortsiktig gjeld	5.292.091	6.962.760
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	27.750.905	30.734.193

For detaljer (noteopplysninger m.m.) vises til regnskap 2016.

NØKKELTALL

Tall i mill. kr.	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Omsetning	26,5	28,3	26,5	22,5	21,5	21,4	18,6	17,0
Resultat	0,18	*1,19	0,49	1,0	0	2,0	0,5	-0,3
Investeringer	4,16	2,37	0,95	0,54	2,99	0,45	1,0	2,1
Egenkapitalprosent (egenkapital i % av total kapital)	27,0	27,94	24,96	17,63	13,35	16,76	7,07	4,14
Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,41	2,12	3,31	2,69	2,98	2,39	2,13	1,83
Antall fast ansatte	10	9	9	9	9	8	8	8

*Etter skatt

REVISJONSBERETNING

Legges inn her når den er klar.

OM VIRKSOMHETEN

Formål (pkt. 10 i vedtektene)

MGR har som overordnet oppgave på vegne av deltakerkommunene å sørge for en effektiv og miljøtilpasset håndtering av alle typer og former for avfall som produseres og/eller befinner seg innen de tre kommunenes areal. Selskapet har som et særlig formål hele tiden å søke å ligge i forkant av utvikling på det miljømessige området innen fagfeltet.

Administrasjonen i MGR har satt seg følgende mål for driften av selskapet:

Hovedmål 1 Kvalitet

Våre kunder skal være fornøyd med våre leveranser.

Med dette mener vi alle våre kunder, både husholds- og hytteabonnenter, næringslivskunder og sluttbehandlere.

Måloppnåelse:

Det er registrert svært lite klager på manglende tømning m.m. Antall klager på overfylte containere og tanker har gått vesentlig ned etter at vi overtok arbeidet med tømning av tanker/containere i egen regi. Sammenligning i forhold til andre kommuner m.m.:

Type tjeneste	Landet	Sel	Ringebu, Sør-Fron, (Nord-Fron)	Øyer	Oppland
Antall muligheter abonnenten har til å påvirke gebyret	3	1	3	4	2
Dager pr. år med utvidet åpningstid	71	2	56(84)	82	80
Antall hentinger matavfall pr. år	35	36	26	26	29
Antall avfallstyper som det er lagt til rette for sortering av	6	10	4	11	8

Kilde: SSB mars 2017

- betjente miljøstasjoner er åpne 3 lørdager om våren og 1 lørdag om sommeren
- frivillig ordning med henting av plastemballasje
- hvert år kjøres en vårryddesaksjon for hele midtdalen. Husstander får tilbud om å levere gratis ryddeavfall på betjente miljøstasjoner.
- Mottak av metaller og landbruksplast hvert år på Flyausa og i Tverrbygda
- MGR-nytt sendes ut årlig til all fast bosetting i midtdalen. Utenbygds hytteeiere får et eksemplar ca. hvert 3. år. Det informeres om sortering av avfall, avfallsmengder m.m.
- Tømmekalender, åpningstider m.m. kan hentes fra mobiltelefon. De som ønsker det kan få tilsendt tømmeplan i papir. Min Renovasjon.

Hovedmål 2 Miljø

MGR skal være regionens viktigste miljøaktør

Med dette mener vi at MGR skal tenke miljøkonsekvenser i alt vi gjør, og være en pådriver for å redusere miljøbelastningen i regionen.

Avfallet skal i prioritert rekkefølge behandles slik: ombruk-materialgjenvinning-energigjenvinning-sluttbehandling (deponi).

Delmål:

1. 90 % av husholdningsavfallet skal gjenvinnes
2. materialgjenvinning for husholdningsavfallet bør opprettholdes på dagens nivå ca. 25 %

Måloppnåelse:

MGR tok imot ca. 7399 tonn husholdningsavfall i 2016. Ca. 3645 tonn avfall ble sendt til energigjenvinning og ca. 1786 tonn (+ 70 tonn økning fra 2015) til materialgjenvinning eller ombruk. Andel materialgjenvinning utgjorde ca. 25 % av total avfallsmengde. Bare ca. 1 % av husholdningsavfallet ble levert til deponi.

Sammenligning av resultater: % (gjelder husholdningsavfall)

Behandlingsmåte	Landet	Sel	Sør-Fron, Nord-Fron, Ringebu	Øyer	Oppland
Andel husholdningsavfall levert til material-biologisk –forbrenning	82	81	87	85	83
Andel levert til material - biologisk	37	30	48	48	41
Andel levert til forbrenning	-	66	51	48	-
Andel levert til deponi	-	-	-	-	-

Kilde: SSB – mars 2017.

Tabellen viser at innbyggerne i midtdalen fortsatt ligger godt over lands- og fylkesgjennomsnittet når det gjelder andel avfall levert til materialgjenvinning inkludert biologisk behandling.

Miljøbelastningen i forbindelse med innsamling av avfall skal reduseres.

Delmål:

1. Redusere antall kjørte km ved innsamling av avfall – ny tømmeplan og samkjøring hushold/næring
2. Redusere utslipp fra renovasjonsbiler
3. Redusere antall km ved levering av avfall til videre behandling

Måloppnåelse:

Det har vært ført forhandlinger med Eidsiva Energi om levering av kvernet treverk til anlegg på Gjøvik og Elverum (MGR leverer til anlegg i Norge og Sverige i dag). Fra 2017/2018 kan MGR levere ca. 1500 tonn i året til disse anleggene.

Muligheter for å kjøre renovasjonsbiler (2 stk.) på biogass (fra Mjøsanlegget) er undersøkt. Leverandør av biogassen (AGA) har konkludert med at et fylleanlegg i midtdalen ikke er

realistisk å få til foreløpig p.g.a. for lite biler. Et fylleanlegg vil kreve en bilpark på minst 10 lastebiler.

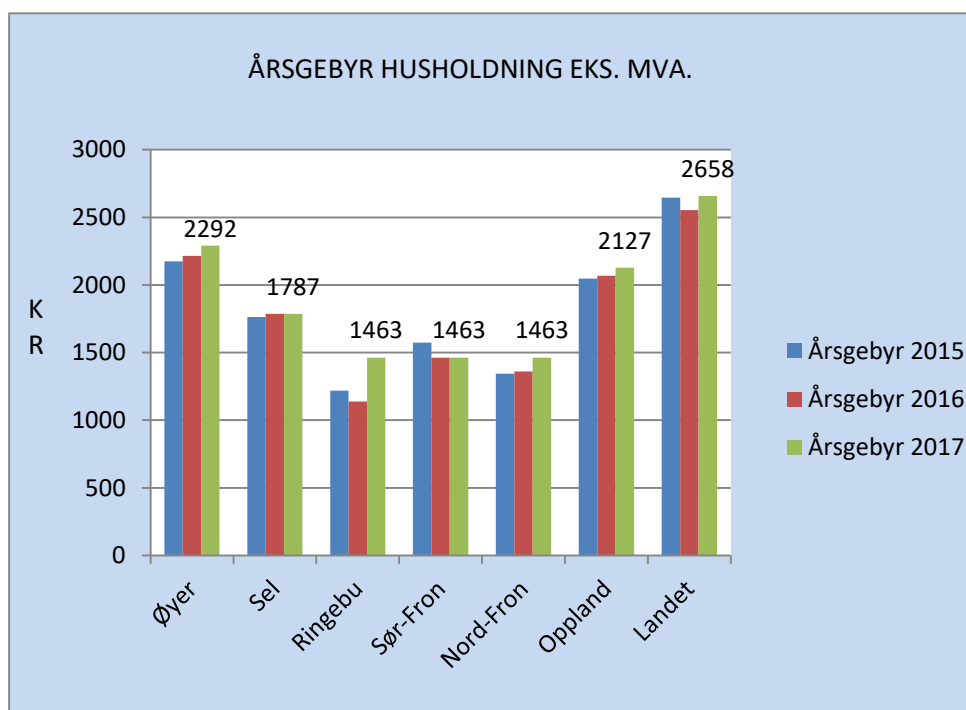
Hovedmål 3 Virksomheten

MGR skal være en aktiv utviklingsaktør

MGR skal bidra til å øke verdiskapningen ved avfallshåndteringen og skape nye arbeidsplasser.

Delmål: Utviklingen i kostnadene ved den kommunale renovasjonen skal ikke overstige utviklingen av sammenlignbare tjenester med mindre servicenivået endres betydelig.

Måloppnåelse: Renovasjonsgebyret (standard abonnement) for husholdninger ligger på kr. 1463 + mva. i 2017. Fra 2017 er det igjen like renovasjonsavgifter i de samarbeidende kommuner.



Kilde: SSB – mars 2017

Diagrammet viser at avgiftene er lave i forhold til andre kommuner i landet. Avgiftene ligger også vesentlig under gjennomsnittet for Oppland.

MGR klarer å tilby konkurransedyktige priser for mottak av næringsavfall. Avfallsmengdene har økt vesentlig de senere årene. Mottaksanlegg for gjenvinning av avfall stiller stadig større krav til renheten på avfallet. I tillegg skal det åpnes en ny miljøstasjon på Fåvang i 2017. Som en følge av dette er det opprettet en ny stilling som driftsoperatør fra 2016.

MGR vil utføre avfallsinnsamling i egen regi fra 01.01.18. Det skal ansettes 4 renovatører/sjåførere fra 01.12.17.

Hovedmål 4 Personal

MGR skal være en attraktiv arbeidsgiver

1. Vi skal ikke ha ulykker eller andre hendelser som medfører personskade
2. Kvalifiserte og motiverte medarbeidere og et godt arbeidsmiljø
3. Vi skal ikke ha sykefravær p.g.a. belastningsskader

Det er ikke registrert noen ulykke med personskade i 2016. Sykefraværet er vesentlig redusert fra 2015.

Kommunal renovasjon

MGR utfører all avfallsinnsamling og behandling på vegne av eierkommunene. MGR forestår både tjenesteproduksjon og avfallsbehandling. MGR ivaretar husholdningsrenovasjonen inkludert fritidsboliger.

Området

De 3 kommunene dekker et areal på ca. 3108 km². Det er innført fullskala kildesortering (henteordning for 4 fraksjoner) for all fast bosetting i alle 3 kommuner.

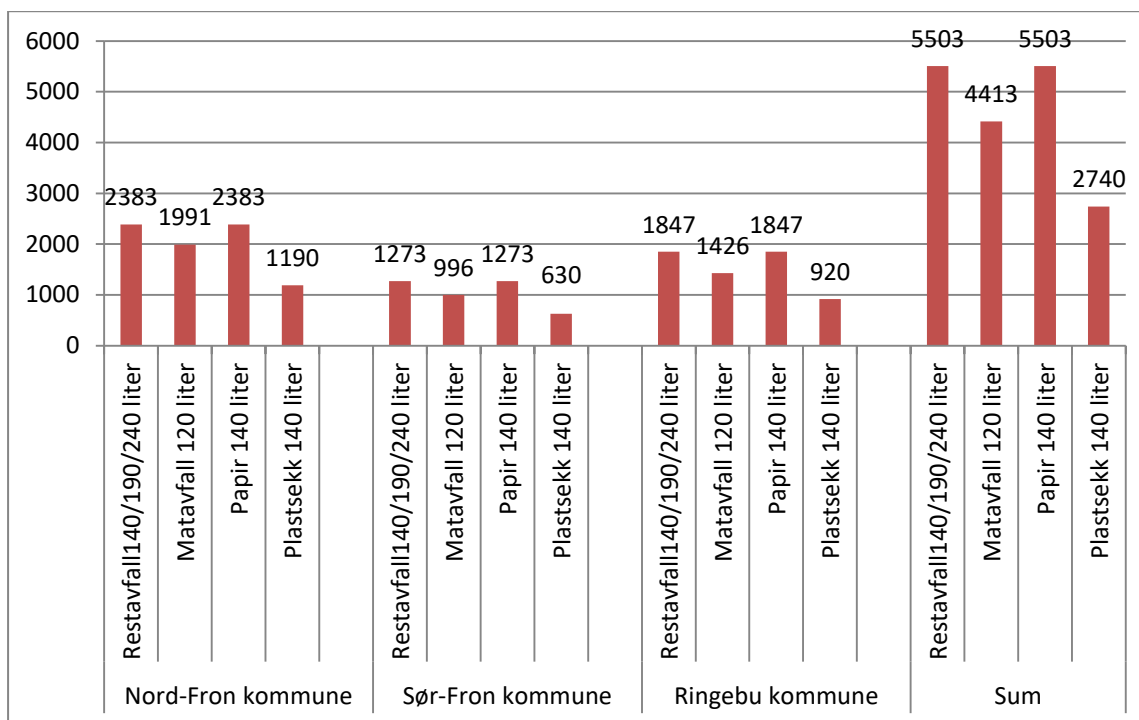
Pr. 01.01.2016 hadde midtdalen 13357 innbyggere, det er en reduksjon på 60 fra 01.01.15.

Brukere

Den kommunale renovasjon betjener 2 hovedgrupper abonnenter:

- Fast bosetting + fritidsboliger langs faste kjøreruter
- Hytte/setrer/fiskebuer. Det er registrert ca. 9260 enheter pr. 01.01.16 (kilde: Komtek).

Oversikt over antall beholdere som blir tømt fra fast bosetting + fritidsboliger:



Ca. 50 % av husholdningene sorterer ut plastemballasje.

Oversikt over antall hytter/setrer/fiskebuer i kommunene: (kilde: Komtek)

Antall hytter/setrer/fiskebuer	01.05.2007	01.05.2010	01.01.2016	Endring 2010-2016
Nord-Fron				
Hytterrenovasjon -kat 1 (fiskebu, skogsbu)	123	125	172	47
Hytterrenovasjon -kat 2 (u/vann og kloakk)	1937	1921	1867	-54
Hytterrenovasjon -kat 3 (m/ vann og/eller kloakk)	296	410	578	168
Sør-Fron				0
Hytterrenovasjon -kat 1 (fiskebu, skogsbu)	1	1	2	1
Hytterrenovasjon -kat 2 (u/vann og kloakk)	1357	1320	1408	88
Hytterrenovasjon -kat 3 (m/ vann og/eller kloakk)	300	386	936	550
Ringebu				0
Hytterrenovasjon -kat 1 (fiskebu, skogsbu)	14	11	20	9
Hytterrenovasjon -kat 2 (u/vann og kloakk)	2741	2750	2751	1
Hytterrenovasjon -kat 3 (m/ vann og/eller kloakk)	650	1111	1528	417
Sum fritidseiendommer	7419	8035	9262	1227

Antall hytter m.m. som betaler avgift har økt med 1227 eller 15 % fra 2010. Det er registrert ca. 3040 hytter (33 %) med innlagt vann og kloakk.

Service og tilgjengelighet (pr. mars 2017)

Henteordning: Restavfall, papir og plastemballasje tømmes hver 4. uke. Matavfall tømmes hver 2. uke.

Bringeordning: -3 betjente miljøstasjoner (alle fraksjoner)
 -8 ubetjente returpunkt for fast bosetting/hytter (glass i sentrumsområder)
 -39 ubetjente returpunkt for hytter (cont. for restavfall, papir og glass)
 -10 ubetjente miljøstasjoner for hytter (restavfall, papir og glass)

Næringsrenovasjon

MGR har i mange år betjent næringsbedrifter i hele regionen med renovasjonstjenester.

Henteordning: Papir, papp, papir og plastemballasje tømmes etter behov. Matavfall fra storhusholdninger tømmes hver uke. Restavfall tømmes etter behov.

Bringeordning: -3 betjente miljøstasjoner (alle fraksjoner)
 -tidsavgrenset mottak for landbruksplast og metallskrap ved Flyausa og Tverrbygda

MGR har utleie av beholdere i ulike størrelser.

Det finnes andre private aktører i området som tilbyr tilsvarende tjenester, med unntak av matavfall.

Personal

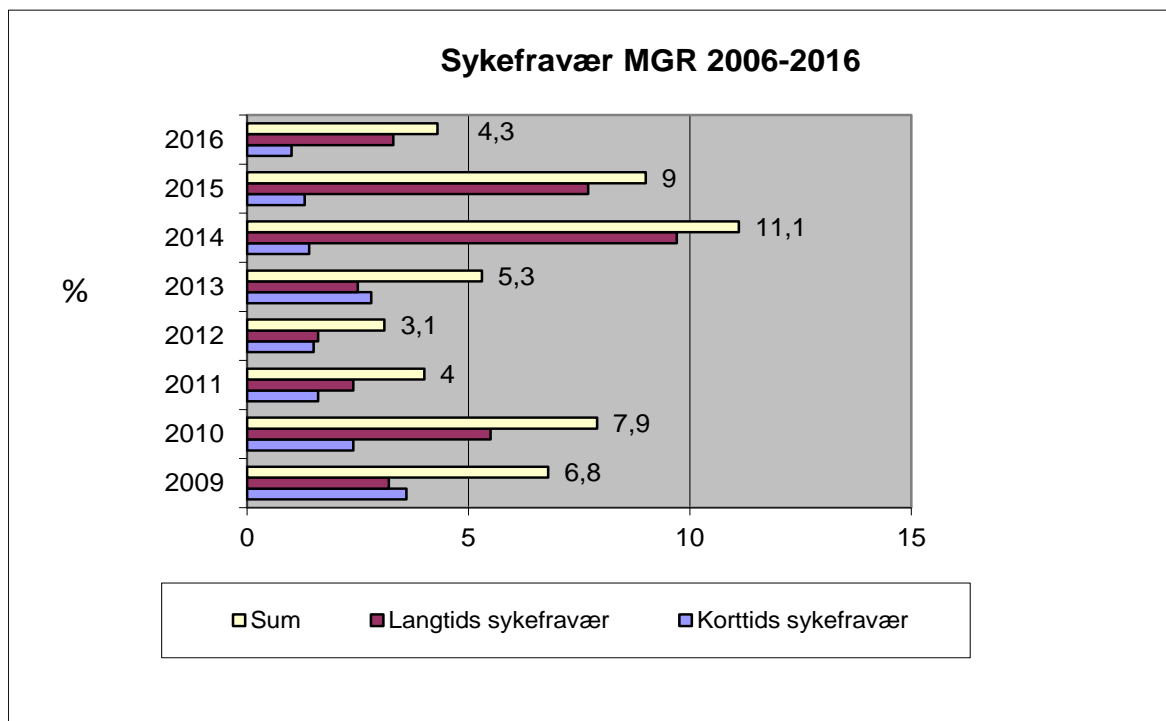
Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet blant medarbeidere oppleves som inkluderende og positivt. Det er gjennomført medarbeidersamtaler med alle ansatte på miljøstasjonene i 2015. Personalmøter avholdes en gang hver måned.

MGR har avtale med Frisk HMS. Årsrapport fra bedriftshelsetjenesten for 2016 viser slik aktivitet: arbeidshelseundersøkelse, vaksinasjoner, kundeoppfølging og planleggingsmøter. Totalt 15,5 timer.

Alle ansatte har fått tilbud om å fylle ut sjekkliste i forkant av vernerunden. Det er gjennomført 1 fysisk vernerunde i 2015 med etterfølgende oppfølging/tiltak.

Det totale sykefraværet i 2016 var på 4,3 % målt etter dagsverk. Dette er en reduksjon fra 2015. Korttidsfraværet var på 1,0 % (1,3 % i 2015). Langtidsfraværet var på 3,3 % (7,7 % i 2015) og skyldes i hovedsak en langtidsykemelding.



Ansatte

Pr. 31.12.2016 er det 10 ansatte i MGR (9,73 årsverk). Det ansettes hvert år sesonghjelp (ca. 0,8-1,0 årsverk) på miljøstasjonene i forbindelse med ferieavvikling m.m.

Fagbrev

2 medarbeidere i MGR (Morten Dahlen og Ståle Borolien) har tidligere tatt fagbrev i gjenvinningsfaget. Fagfeltet er i stadig utvikling og det er derfor viktig å holde seg oppdatert i forhold til bransje og fag.

STYRET, FAGLIG FORUM OG STYRET FOR MJØSANLEGGET AS

1: Representantskap

Fast medlem

NORD-FRON

Rune Støstad, ordfører
Olav Røssum, formannskapsmedl.

SØR-FRON

Ole Tvette Muriteigen, ordfører
Arne Bredeveien, form.medl.

RINGEBU

Arne Fossmo, ordfører
Erik Odlo, formannskapsmedlem

For perioden 28.10.15-31.12.17 er valgt:

Leder: Rune Støstad, 1.ste nestleder: Arne Fossmo og 2.dre nestleder: Ole Tvette Muriteigen

Det har i 2016 vært 2 møter i representantskapet i MGR.:

Vårmøte 25.05.16:

årsmelding 2015, regnskap 2015, innsamling av avfall i egen regi, orienteringssak vedr. brenning av avfall.

Høstmøte 26.10.16:

budsjettforslag 2017 og økonomiplan 2017-2020, årsavgift for renovasjon husholdninger 2017, justering av gebyr for mottak av avfall, kjøp av tomteareal og orienteringssak.

2: Faglig utvalg	Fast medlem	Vara
NORD-FRON	Bjørn Bjørke	Ikke valgt
SØR-FRON	Vidar Rohaugen	Åge Øverjordet
RINGEBU	Jostein Gårderløkken	John Ole Sørsveen

Det har i 2016 vært 3 møter i Faglig Forum i MGR (12.04, 13.09 og 13.10.16). Saker som er behandlet:

renovasjonsfond i kommunene, innsamling av avfall i egen regi, opprettelse av AS for å ivareta næringsdelen i MGR, overskudd 2015, avfallsplan, avvikling av red.fon i kommunene, tømmeplan husstander, henting av hageavfall fra fjellområder, dypoppsamling skoler/barnehager, datafangst og forprosjekt, budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020, årsavgift renovasjon 2017, justering av gebyr for mottak av avfall, kjøp av tomteareal og orienteringssaker.

3: Styret for Mjøsanlegget AS

Renovasjonssjefen er valgt inn i styret for Mjøsanlegget AS. Varamedlem: rådmann Per H. Lervåg

I følge aksjonæravtale skal styret bestå av 5 medlemmer og 5 varamedlemmer. Hvert selskap skal være repr. i styret.

I 2016 har det vært avholdt 6 styremøter. Ren.sjefen deltok med fullmakt fra styreleder i MGR under generalforsamlingen den 16.06.16.

Fra 2017 har MGR følgende avtalepartnere: (rød skrift: endringer i avtale)

Avfallstype	Type arbeid	Avtalepart	Kontoradresse	Avtaleperiode
Husholdningsavfall Rest, papir, plastemballasje og våtorganisk	Innsamling fast bosetting Innsamling hytter	Norsk Gjenvinning Renovasjon AS	Oslo	01.08.11-31.07.16. MGR ensidig opsjon 17 mnd.. frem til 31.12.17. Egen regi
Næringsavfall Våtorg., papp, papir og plast	Innsamling	Norsk Gjenvinning Renovasjon AS	Oslo	01.08.11-31.07.16 MGR ensidig opsjon 17 mnd. frem til 31.12.17
Brennbart restavfall hushold/næring	Transport	Geminor AS	Stavanger	01.08.10-01.08.12 MGR ensidig opsjon til 01.08.12
Våtorganisk avfall	Transport	Litra AS	Lillehammer	Løpende avtale
Farlig avfall –maling m.m.	Transport	Renor AS	Aurskog	Løpende avtale
Bilbatterier og småbatterier	Transport	Batteriretur AS	Borgenhaugen	Løpende avtale
Spillolje	Transport	Arnkvern Miljø & Renovasjon AS		Løpende avtale
Glass/metall- emballasje	Transport	Østli Transport AS	Vinstra	Løpende avtale
Treverk -flis	Transport/behandl.	Geminor	Torvastad	Gjelder til 01.04.17
Treverk trykkimpregnert	Transport	Geminor AS	Torvastad	01.02.16-31.01.18 Opsjon 1+1 år.
Tynnjern	Transport	Stensli Gjenv. AS	Hamar	Løpende avtale
Papir/papp blanding	Transport	Geminor AS	Torvastad	01.01.16-31.12.16 Kan forlenges 1+1 år
Papp	Transport	Geminor AS	Torvastad	01.01.16-31.12.16 Kan forlenges 1+1 år
Plast –PP-sekk, PS-plast, næring	Transport	Polynord AS m.fl.	Trondheim	Løpende
Plast -industri folie	Transport	Espeland Transport	Alvdal	Løpende avtale
Plast- landbruk	Transport	Espeland Transport	Alvdal	Løpende avtale
Plast -Flasker & Kanner,	Transport	Gudbr. Entreprenør	Sør-Fron	Løpende avtale
Plastemballasje (hushold)	Transport	Grønt Punkt Norge	Oslo	01.01.16-31.12.16
Klær/tekstiler	Inns./transp/beh.	UFF	Oslo	Løpende avtale
Smittefarlig avfall	Transport	Norsk Gjenvinning AS	Oslo	Løpende avtale
Inerte masser/arm. betong	Transport	NGR	Dovre	Løpende avtale
Gipsplater	Transport	Giprecycling Norge	Svelvik	01.05.15- Forlenges 1 år av gangen
Asfalt	Transport	NGR	Dovre	Løpende avtale
EE-avfall – hvitevarer, elektronikk	Transport	EL-Retur ERP Norway	Oslo Oslo	01.07.10- 01.01.12-01.12.14
EE-avfall - nærings elektro	Transport	Åge Widme	Sør-Fron	Løpende avtale
PCB-holdige vinduer Isolerglass m/klorparafin	Transport	Ruteretur AS Norsk Gjenv. AS	Oslo Oslo	01.07.11- 01.01.12-
Rest, plast, papp Betj. miljøstasjoner	Transport	Gudbr. Entreprenør	Sør-Fron	Løpende avtale
Glass, papir Betj. miljøstasjoner	Transport	MGR egen regi		Egen regi

Avtalepartnere behandling

Fra 2016 har MGR følgende avtalepartnere: (rød skrift –endring i avtale)

Avfallstype	Avtalepart	Kontoradresse	Behandling Lev. adresse avfall	Avtaleperiode
Brennbart husholdningsavfall -restavfall	Geminor AS	Stavanger	Tekniska Verken i Linköping, Sverige	01.08.10-01.08.12 MGR ensidig opsjon til 01.08.12
Brennbart næringsavfall - restavfall	Geminor AS	Stavanger	Tekniska Verken i Linköping, Sverige	01.08.10-01.08.12 MGR ensidig opsjon til 01.08.12
Våtororganisk avfall	Mjøsanlegget AS	Lhmr	Lillehammer	Egen regi
Farlig avfall	Renor AS	Aurskog	Aurskog	Løpende avtale
Bilbatterier og småbatterier	Batteriretur	Borgenhaugen		Løpende avtale
Spillolje	Arnkvern Miljø & Renovasjon AS	Furnes		Løpende avtale
Glass/metall-emballasje	Norsk Glassgjenvinning AS	Oslo	Fredrikstad	01.01.14-31.12.17
Treverk -flis	Norsk Miljøindustri AS	Kristiansand	Kverning	01.01.16-01.01.19 Ensidig opsjon 1 år
Trykkimpregnert treverk	Geminor AS	Torvastad	Norrköping, Sverige	01.02.16-31.01.18 opsjon inntil 1+1 år
Hageavfall	Norsk Miljøindustri AS	Kristiansand	Kverning	01.01.16-01.01.19 Ensidig opsjon 1 år
Tynnjern	Stensli Gjenv. AS	Brumunddal	Brumunddal og Gjøvik	Løpende avtale
Papir/papp blanding	Geminor AS	Torvastad	Sverige	01.01.16-31.12.16 Forlenges 1+1 år
Papp	Geminor AS	Torvastad	Ranheim, Trondheim	01.01.16-31.12.16 Forlenges 1+1 år
Plast – PP -sekk, PS -plast	Grønt Punkt Norge	Oslo	Polynor AS m.fl.	Løpende avtale
Plast -industriefolie	Norfolier GreenTec avd. Folldal	Folldal	Folldal	31.03.15- Forlenges med 1 år av gangen
Plast- landbruksfolie	Norfolier GreenTec avd. Folldal	Folldal	Folldal	31.03.15- Forlenges med 1 år av gangen
Plast -Flasker & Kanner	Rødsrud Gjenvinning	Moss	Lia, Sør-Fron	Løpende avtale
Plastemballasje (hushold)	Grønt Punkt Norge	Oslo	Swerec, Sverige	01.01.16-31.12.16
Klær/tekstiler	UFF	Oslo	Oslo	Løpende avtale
Smittefarlig avfall	Norsk Gjenv. AS	Oslo	Oslo	Løpende avtale
Inerte masser/armert betong, asbest m.m.	NGR	Dovre	Myrmoen, Otta	Løpende avtale
Gipsplater	Gipsrecycling Norge AS	Gjøvik	Svelvik	01.05.15- +1 år av gangen
Asfalt	Lemminkainen	Otta	Otta	Løpende avtale
EE-avfall – hvitevarer, elektronikk	ERP Norway	Oslo	Elektrogjenvinning Norge AS, Gjøvik Stena Miljø, Oslo	01.09.12- 1 mnd. oppsigelse
EE-avfall - næringsselektro	Renas	Oslo	Elektrogjenvinning Norge AS, Gjøvik	01.01.14-
PCB-holdige vinduer Isolerglass med klorparafin	Ruteretur AS Norsk Gjenv. AS	Oslo Oslo	Norsk Gjenv. AS, Gjøvik	01.07.11- 01.01.12-01.12.14

Andre avtalepartnere

Avfallstype	Type arbeid	Avtalepart	Kontoradresse	Avtaleperiode
Næringsplast	Avtale om innsamling og avsetning plastemballasje	Grønt Punkt Norge	Oslo	01.01.16-31.12.17

Totale avfallsmengder (husholdning og næring)

Disponeringsmåte	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	diff. 2015-2016
DEPONI - ROVERUDMYRA	358	0	0	0	0			0
DEPONI - STOR-ELVDAL	5	0	0	0	0			0
KOMPOSTERES INKL. HJEMMEKOMPOST	2344	2248	2175	2073	2143	2201	2635	434
DESTRUKSJON/SPECIALBEHANDLING	80	71	50	53	44	47	53	6
ENERGIGJENVINNING	5529	6444	6041	7254	9368	8459	8599	140
MATERIALGJENVINNING/OMBRUK	3077	3568	3507	3704	3782	4065	4225	160
DEPONI - INERTE MASSER	0	184	83	187	118	0	0	0
DEPONI (gips, keramikk, porselen, betong m.m.)	250	214	318	217	72	664	298	-366
DEPONI - ASBEST	13	45	2	23	27	33	9	-24
DEPONI -ANNET TIL SLUTTBEH. (SLAM)	83	63	39	24	15	9	6	-3
DEPONI LETTERE FORURENSET MASSE						19	109	90
Sum avfallsmengde	11739	12837	12215	13535	15569	15497	15934	437
Andel gjenvunnet % (material, energi og kompost)	94	96	96	97	99	95	97	
Økning avfallsmengde %	10,2	23,8	-4,8	10,8	15,0	-0,5	2,8	

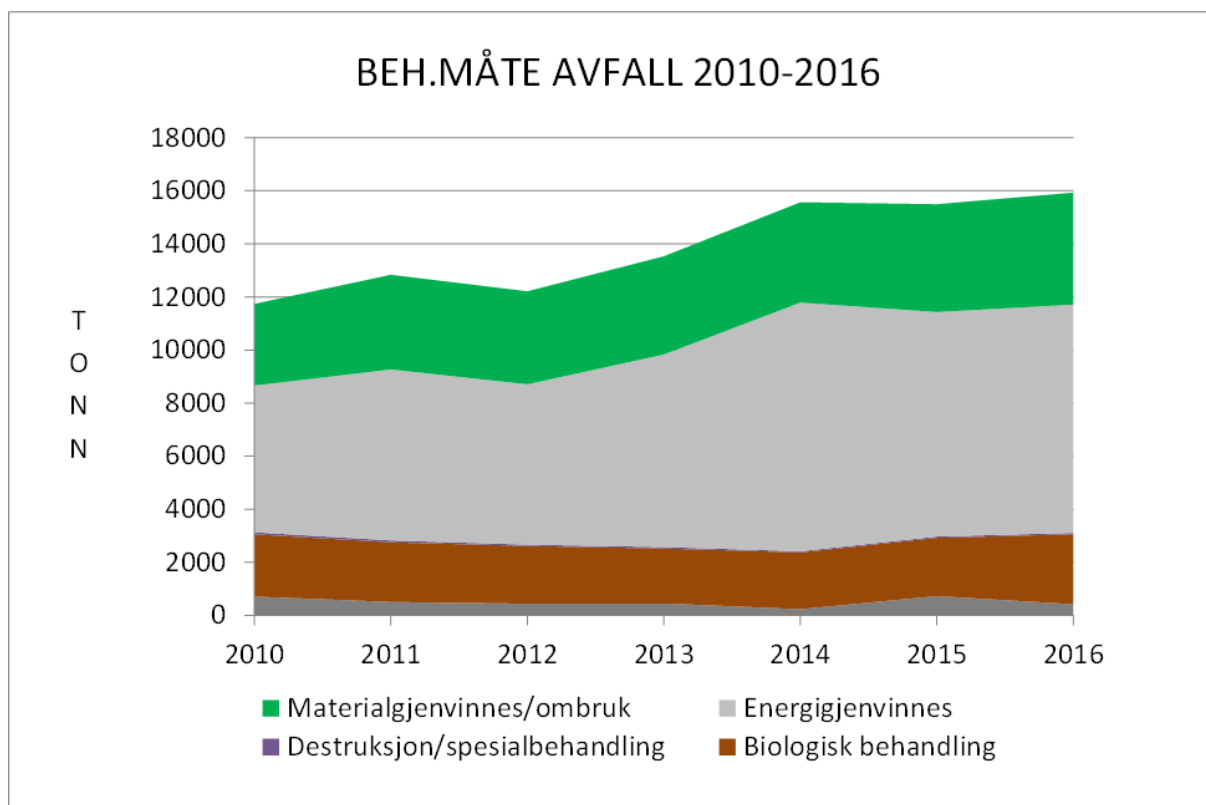
Behandlet avfallsmengde er økt med ca. 437 tonn i forhold til 2015.

Det meste av restavfallet leveres til forbrenningsanlegg. Det er ikke anledning til å levere ubrennbart avfall, EE-avfall, farlig avfall m.m. til forbrenning. Restavfall fra hytterenasjon blir derfor behandlet på vår sorteringsplate ved Frya Miljøstasjon.

Asbestholdig avfall, inerte masser, betong m.m. ble levert til godkjent deponi på Myrmoen (Otta). MGR har i tillegg fått tillatelse til å deponere inerte masser på egen tomt (behov for oppfylling i forhold til vegnivå). Mengde avfall som er behandlet (inkl. hjemmekompostering):

Behandlingsmåte (tonn)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Andel %
Deponi	709	506	442	451	232	725	422	5
Biologisk behandling	2344	2248	2175	2073	2143	2201	2635	14
Destruksjon/spesialbehandling	80	71	50	53	44	47	53	0
Energigjenvinnes	5529	6444	6041	7254	9368	8459	8599	55
Materialgjenvinnes/ombruk	3077	3568	3507	3704	3782	4065	4225	26
Sum avfallsmengde	11739	12837	12215	13535	15569	15497	15934	
Andel gjenvunnet % (material og energi)	94	96	96	97	99	96	96	

Utvikling i behandlingsmåte 2010-2016 (næring + husholdning):



Andelen til materialgjenvinning (25 %) er på samme nivå som i 2015. Utbygging av stadig flere miljøstasjoner i fjellområdene med utsortering av papir og glass vil øke andelen til materialgjenvinning fremover. Videre vil det etableres tilbud om levering av matavfall på betjente miljøstasjoner i fjellområdene fra 2017.

Avfallsmengder og behandlingsmåte (husholdning og næring)

Type avfall	Type avfall	2013	2014	2015	2016	Andel hush.	% hush.
kompost	HJEMMEKOMPOST/GJØDSELLAGER	190	190	190	190	190	100
energi	RESTAVFALL	5465	5935	5725	5492	2731	50
kompost	MATAVFALL	883	1003	1061	1045	705	67
kompost	HAGEAVFALL	1000	950	950	1400	900	64
energi	TREVERK	1490	2951	2422	2600	780	30
energi	FARLIG AVFALL -TRYKKIMPREGNERT TREVERK	231	421	182	387	77	20
material	TYNNJERN	551	631	858	930	465	50
material	PAPIR, PAPP inkl. drikkekartong	891	797	820	812	708	87
material	PAPP	979	942	900	973	18	2
material	GLASS/METALLEMBALLASJE	296	298	285	323	290	90
ombruk	KLÆR,SKO	0	0	0	0	0	
annen beh	FARLIG AVFALL (bilbatterier, småbatterier, PCB)	53	44	47	53	28	53
energi	FARLIG AVFALL (maling, spillolje m.m.)	47	51	49	44	19	43
material	PLAST	391	631	503	561	136	24
energi	DEKK	21	10	79	76	38	50
material	EE-avfall -EL-Retur	185	183	176	156	141	90
material	EE-avfall -Næringsselektro	110	97	142	109	44	40
material	ARMERT BETONG	301	203	263	188	19	10
material	GIPS			118	173	35	20
Deponi	Gips, inerte, asbest, slam, lettere forurenset	451	232	725	421	75	18
	<i>Sum avfallsmengde</i>	13535	15569	15497	15933	7399	46
	Sum materialgjenvinning	3704	3782	4065	4225	1856	
	Sum kompostering	2073	2143	2201	2635	1795	
	Sum energigjenvinning -inkludert trykkimpr. treverk						
	Sum energigjenvinning -impregneret, farlig avfall, dekk, flis	1789	3433	2734	3107	914	
	Sum energigjenvinning -restavfall	5465	5935	5725	5492	2731	
	Sum ombruk	0	0	0		0	
	Sum annen behandling (destruksjon)	53	44	47	53	28	
	Sum til deponi	451	232	725	421	75	
	Utsorteringsgrad %					63	
	Gjenvunnet husholdning % (energi, material, kompost)					99	

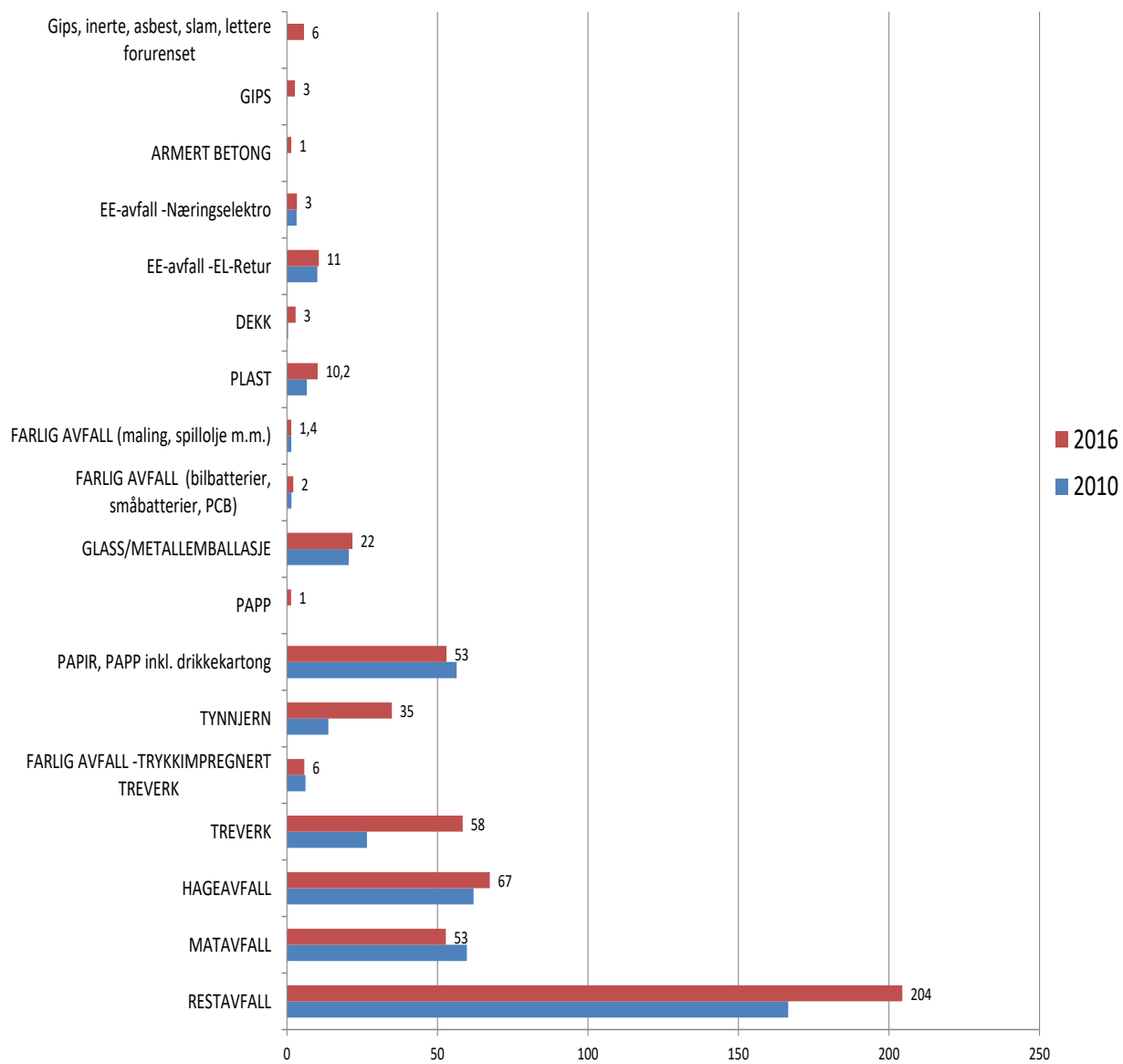
Merknader til tabell:

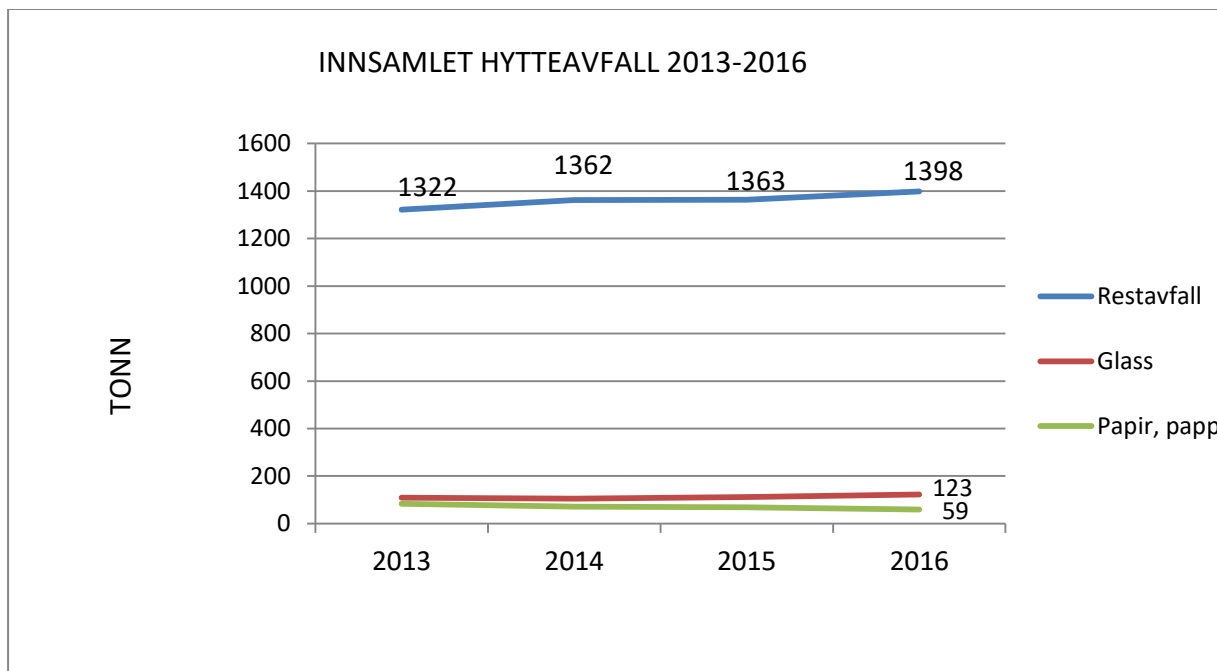
- I rapportering til SSB skal ikke egenbehandling av våtorganisk avfall tas med (hjemmekompostering og bruk av gjødsellager på gardsbruk).

Utsorteringsgrad er andel avfall som er sortert ut fra restavfall.

Ca. 99 % av husholdningsavfallet ble levert til gjenvinning i 2016. Ca. 1 % av avfallet ble levert til deponi. Husholdningsavfallet utgjør ca. 46,5 % (47 % i 2015) av total avfallsmengde

AVFALLSMENGDEN PR. INNBYGGER INKL. HYTTEAVFALL -KG





Det ble samlet inn ca. 1580 tonn hytteavfall i 2016. Diagrammet viser at mengde restavfall og glass er stigende. Papirmengden minker litt.

Andelen papir og glass utgjør foreløpig bare ca. 13 % (11,7 % i 2015) av total mengde hytteavfall. Det skal bygges nye miljøstasjoner i fjellområdene med bedre muligheter for sortering av disse fraksjonene. Tilbud om sortering av matavfall etableres fra 2017.

I følge erfaringstall kan det oppnås en materialgjenvinning på ca. 15-20 % på ubetjente mottak (Gålå og andre stasjoner viser ca. 15 %). Totalmengde glass og papir som kan sorteres ut til materialgjenvinning utgjør derfor ca. 300 tonn i året!



MGR-sak nr. 3/17 - Representantskapsmøte 24. mai 2017

Vedlegg:

Gjeldende avfallsplan 2002-2005
Forslag til framdriftsplan

UTARBEIDELSE AV NY AVFALLSPLAN

I 2002 vedtok de 3 kommunene en avfallplan for perioden 2002-2005. Da forurensnings-loven ble endret i 2004, falt kravet om kommunal avfallsplan bort, og det er for tiden ingen gjeldende plan for renovasjon.

Avfallsmengden som MGR tar imot har økt fra ca. 10 800 tonn i 2001 til ca. 16 000 tonn i 2016.

I følge forslag til nytt EU-direktiv skal opptil 65 % av kommunalt avfall materialgjenvinnes innen 2030. I midtdalen var materialgjenvinning (inkl. kompostering) fra husholdninger på ca. 49 % i 2016.

Renovasjonssjefens merknader:

Det har skjedd svært mye innen avfallsbransjen siden planen ble vedtatt. I tillegg har det skjedd store endringer i hvilke forventninger og krav innbyggerne stiller til avfalls- og gjenvinningsløsninger.

Eksisterende plan er foreldet. Jeg vil anbefale at det igangsettes arbeid med å utarbeide ny avfallsplan. Planen bør ha et perspektiv fram mot 2030 (12 år), og operere med en 4-årig handlingsdel.

Evaluering av eksisterende avfallsplan

Avfallsplanen vil ta utgangspunkt i rammebetingelser, trender og utviklingstrekk i avfallsbransjen, og en drøfting av styrker og utfordringer ved dagens avfallsløsning.

Planprosessen er en anledning til å drøfte og fastlegge politiske ambisjoner innenfor feltet.

Følgende temaer bør bli behandlet i avfallsplanen (ikke uttømmende):

- Rammebetingelser, trender og utviklingstrekk
- Status; styrker og utfordringer
- Framtidsbilde, visjon og mål
- Avfallsreduksjon, ombruk og gjenbruk
- Kildesortering og sentralsortering
- Hente- og bringeordning
- Material- og energigjenvinning
- Næringsavfall
- Lokal avfallsbehandling
- Prispolitikk
- Informasjon og holdningsskapende arbeid

Organisering av arbeidet:

Jeg vil foreslå at Faglig Forum i MGR er prosjektgruppe og rådmennene i eierkommunene er styringsgruppe.

Det legges opp til informasjon og mulighet for innspill på følgende vis:

- *Plandokumentene blir gjenstand for høring og offentlig ettersyn*
- *Det legges opp til egne møter med aktuelle myndigheter og relevante aktører*
- *Det legges opp til en dialog med NGR og GLØR underveis*

Arbeidet med avfallsplan gjennomføres i utgangspunktet innenfor eksisterende bemanning og budsjettammer, både for MGR og eierkommunene. Det legges ikke opp til at arbeidet skal utføres av eksterne konsulenter.

Møte i Faglig Forum i MGR den 08.05.17:

Faglig Forum ber om at planen blir sikret politisk medvirkning og forankring. Ellers ingen merknader.

Rådmannen i Ringebu kommune rår representantskapet til å gjøre slikt

V E D T A K:

1. Det utarbeides en ny avfallsplan for midtalen for perioden 2018 - 2022

2. Faglig Forum i MGR er prosjektgruppe og rådmennene i eierkommunene er styringsgruppe.
3. Forslag til fremdriftsplan godkjennes.

Ringebu. 4. mai 2017

*Per H. Lervåg
rådmann i Ringebu kommune*

*Gøran Løkken
renovasjonssjef MGR*

AVFALLSPLAN

2002-2005

PLAN FOR REDUKSJON OG HÅNDTERING AV AVFALL I
NORD-FRON, SØR-FRON OG RINGEBU KOMMUNER.



Midt-Gudbrandsdal
Renovasjonselskap

MIDT-GUDBRANDSDAL RENOVASJONSSELSKAP

2630 RINGEBU.

Tlf.nr. 61 28 31 77 Telefaks 61 28 31 79

INNHOLDSFORTEGNELSE

0. SAMMENDRAG	3
PLANDEL	
1. MÅL	
1.1 OVERORDNET MÅLSETTING FOR REGIONEN	4
1.2 HOVEDMÅL FOR GJENVINNINGSPROSENTER OG MENGDER I ÅR 2003	5
2. VALG AV HOVEDLØSNING	
2.1 PRESENTASJON AV HOVEDLØSNING-KOSTNADER-AVGIFTER	8
HISTORIKK – DAGENS ORDNING	
3. HISTORIKK	
3.1 AVFALLSBEHANDLING FØR 1982	9
3.2 ETABLERING AV FRYA FORBRENNINGSANLEGG I 1981	10
3.3 ETABLERING AV INTERKOMMUNALT SELSKAP I 1987	10
3.4 TVUNGEN RENOVASJON FOR ALL BEBYGGELSE FRA 1987	10
3.5 AVFALLSBEHANDLING I 1991	11
3.6 NEDLEGGELSE AV FRYA FORBRENNINGSANLEGG I 1991	11
3.7 GJENVINNING AV AVFALL	11
3.8 INNFØRING AV GRØN HUSHALDNING FRA 1995	11
3.9 INNFØRING AV GRØN HUSHALDNING FOR ALL FAST BOSETTING FRA 1997/98	11
3.10 SLUTT MED DEPONERING AV AVFALL I MGR-OMRÅDET I 1998	12
4. RAMMEBETINGELSER	
4.1 LOVGIVNING	12
4.2 GJELDENE AVFALLSPLAN	12
4.3 VEDTEKTER FOR MGR	13
4.4 KRAV FRA FYLKESKOMMUNE OG FYLKESMANN	13
4.5 AVTALE OM LEVERING AV RESTAVFALL TIL DEPONI	14
4.6 FORSKRIFTER OM SORTERING AV FRAKSJONER	14
4.7 AVSETNINGSFORHOLD	15
4.8 AVTALE MED ANDRE RENOVASJONSSELSKAP	15
4.9 AVTALE MED NORSAS AS M.FL OM MOTTAK AV SPESIALAVFALL	15
4.10 UTSLIPPSTILLATELSE FOR KOMPOSTERINGSPLASS FOR ORGANISK AVFALL VED FRYA MILJØSTASJON	16
4.11 AVTALE MED REKOM AS OM LEVERING AV PAPIR	16
4.12 AVTALE MED RANHEIM PAPIRFABRIKK OM LEVERING AV PAPP OG KARTONG	16
4.13 AVTALE MED NORSK RESY AS VEDR. LEVERING AV PAPP OG KARTONG	16
4.14 AVTALE MED RENAS AS OM MOTTAK OG LEVERING AV NÆRINGSELEKTRO	16
4.15 LOKAL AGENDA 21	16
4.16 STORTINGSMELDING NR. 8 1999-2000 REGJERINGENS MILJØVERNPOLITIKK OG RIKETS MILJØTILSTAND	16
5. GRUNNLAGSDATA	
5.1 BOSETTINGSMØNSTER	17
5.2 INNBYGGERE - HUSSTANDER - FRITIDSBOLIGER	17
5.3 AVFALLSKILDER, AVFALLSMENGDER OG AVFALLETS SAMMENSETNING	17
5.4 DAGENS SITUASJON FOR DEN KOMMUNALE AVFALLSSTRØMMEN	18
5.5 ØKONOMI	19
6. DAGENS AVFALLSHÅNDTERING	
6.1 ORGANISERING	19
6.2 KILDESORTERINGSORDNINGER	19
6.3 BEHANDLINGSANLEGG	22
6.4 ABONNENTER-AVGIFTER	24

0. SAMMENDRAG

I Midt-Gudbrandsdalen er det ca. 13900 innbyggere som årlig produserer ca. 4300 tonn husholdningsavfall. I området produseres det i tillegg ca. 6500 tonn næringsavfall årlig. Av denne avfallsmengden ble det i 2001 gjenvunnet ca. 5979 tonn eller ca. 55 %. Dette tilsvarer en økning i gjenvinning på ca. 262 tonn i forhold til 2000. Andel avfall som gikk til deponi (sluttbehandling) i 2001 ble redusert med 495 tonn i forhold til 2000.

Blant annet basert på foregående avfallsplan fra 1992 og nye krav til behandling av avfall har MGR i årene 1992-2001 gjennomført en rekke nye tiltak. Totalt har MGR investert ca. 4,95 mill. kr. i perioden. Tiltakene omfatter blant annet:

- innført 3-delt kildesortering for all fast bosetting i alle 3 kommuner
- etablert 3 miljø- og gjenvinningsstasjoner for mottak av sortert avfall
- etablert 23 minigjenvinningsstasjoner spredt utover hele MGR-området
- etablert et presseanlegg for papir, papp, melkekartong, landbruksplast
- etablert et komposteringsanlegg for organisk avfall
- etablert sorteringsplate for bygge- og rivningsavfall m.m.
- etablert 2 mottak for spesialavfall
- etablert henteordning for papp og papir for bedrifter
- etablert innsamling av matavfall fra storkjøkken m.m.
- etablert henteordning for drikkekartong ved alle skoler og barnehager

Dette er gjennomført uten at avgiften for ordinær sekkerrenovasjon er steget med mer enn 21 % i perioden 1991-2002. Med dagens aktiviteter balanserer inntekter og utgifter i budsjettet med 13,3 mill. kr. i 2002.

For blant annet å innfri nye statlige krav om utarbeiding av avfallsplaner har MGR laget en oppdatert plan for aktiviteter frem mot år 2005. Overordnet målsetting er som følger:

Avfallsproblemene skal løses slik at avfallet blir til minst mulig skade og ulempe for mennesker og naturmiljø, samtidig som avfallet og håndteringen av dette legger minst mulig beslag på samfunnets ressurser.

Ut fra dette er det satt opp følgende delmål:

Hovedmål minimering

Hovedmålet er å redusere produksjonen av husholdnings- og næringsavfallet med 5% innen 2005.

Hovedmål gjenvinning

Hovedmålet for gjenvinning er å øke gjenvinningsgraden til 60% innen 2003.

Hovedmål behandling, marked og økonomi

Hovedmålet med behandling er en mest mulig kostnadseffektiv avfallsbehandling og at dette gjøres på en tilfredsstillende måte i henhold til gjeldende lovverk.

Hovedmål forsøpling

Hovedmålet for forsøpling er å hindre at forsøpling oppstår og å sørge for at ulovlig deponert søppel fjernes innen 2005.

Ut fra disse hovedmålene er det satt opp en rekke konkrete delmål for aktiviteten fremover, se pkt. 1 Mål. Basert på gjennomføring av disse delmål er det satt opp følgende tallmessige målsettinger for gjenvinning i år 2003:

Avfallstype	Vekt %	Gjenvinnes tonn/år
Husholdningsavfall	65	3000
Næringsavfall	55	3600
Sum	60	6600

Det er ikke foreslått større endringer for husstander. Gjenvinningsgraden ligger her allerede på 60-65% i 2001. For næringsbedrifter vil det bli igangsatt en rekke tiltak for å øke gjenvinningsgraden som ligger på ca. 20-30% i 2001.

Det er ikke lagt opp til en heving av avgiftene for husholdning/fritidsboliger utover vanlig prisstigning i perioden. Dette forutsetter imidlertid at prisene for levering av sortert avfall ikke endres vesentlig i perioden og at avgift for levering av restavfall til deponi ikke blir vesentlig hevet. En evt. avgiftsøkning avhenger altså direkte av satsene for levering ved Roverudmyra avfallsplass og av sluttbehandlingsavgifta fra staten. For næringsbedrifter med svak sorteringsgrad vil utgiftene til renovasjon fortsatt bli høye og vil mest sannsynlig stige noe i perioden. Dette må gjøres for å øke sorteringsgraden til ca. 55 % i 2003.

Driftsutgifter/-inntekter/finansutgifter/investeringer x 1000 kr.

Driftsutgifter	2003	2004	2005	2006
Lønnsutgifter	2003	2303	2303	2303
Andre driftsutgifter	11384	11384	11384	11384
Investeringer	390	360	360	310
Sum driftsutgifter	13777	14047	14047	13997

Driftsinntekter	2003	2004	2005	2006
Overføring Sør-Fron	-1726	-1760	-1760	-1754
Overføring Ringeby	-2830	-2885	-2885	-2875
Overføring Nord-Fron	-2984	-3042	-3042	-3032
Andre driftsinntekter	-6237	-6359	-6237	-6337
Sum driftsinntekter	-13777	-14047	-14047	-13997

Finansutgifter	2003	2004	2005	2006
Avdrag på lån	338	338	338	338
Sum finansutgifter	338	338	338	338

Investeringer	2003	2004	2005	2006
Avslutning fyllinger		100	100	100
Innkjøp igloer		60	60	60
Miljøstasjoner fjellområder		150	150	150
Asfaltering miljøstasjoner		50	50	0
Sum investeringer	390	360	360	310

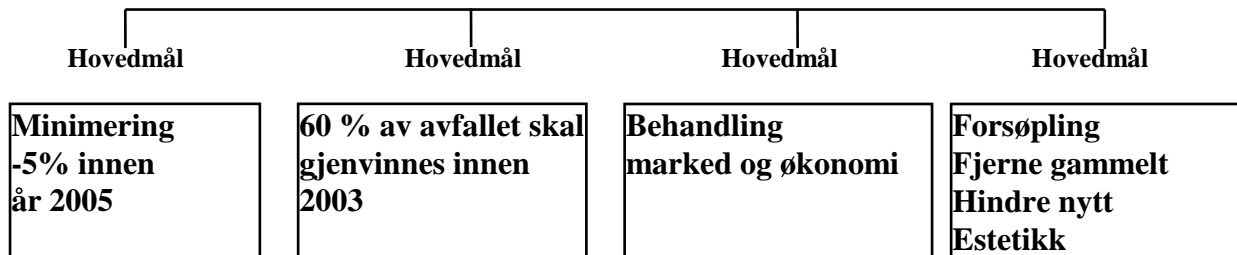
1. MÅL

1.1 OVERORDNET MÅLSETTING FOR REGIONEN

OVERORDNET MÅL

Avfallsproblemene skal løses slik at avfallet blir til minst mulig skade og ulempe for mennesker og naturmiljø, samtidig som avfallet og håndteringen av dette legger minst mulig beslag på samfunnets ressurser.

1.2 HOVEDMÅL FOR GJENVINNINGSPROSENTER OG MENGDER I ÅR 2003



Hovedmål minimering

Hovedmålet er å redusere produksjonen av husholdnings- og næringsavfallet med 5% innen 2005.

Arbeidsmål:

-intensivere arbeidet med informasjon om avfallsbehandling og holdnings-
skapende arbeid innen 01.01.2004

Ansvarlig: MGR/kommunene

-gjennomgå kommunale innkjøpsordninger med sikte på å redusere
avfallsmengden innen utgangen av 2004. Ansvarlig: kommunene

-videreføre samarbeidet med skoler og barnehager

Ansvarlig: MGR/kommunene

-etablere 1 gjenbruksstasjon i MGR-området innen 01.07.03

Ansvarlig: MGR/kommunene

Hovedmål gjenvinning

Hovedmålet for gjenvinning er å øke gjenvinningsgraden til 60 % innen 2003.

Arbeidsmål: -etablere 1 gjenvinningsstasjon på Fåvang innen 01.01.2004. Skal ha tilbud om
levering av hageavfall, trevirke, metall, landbr.plast, batterier m.m.

Ansvarlig: Ringebu kommune/MGR

-videreføre ordning med differensierte avgifter for levering av sortert og
usortert avfall i løpet av 2003.

Ansvarlig: MGR

-etablere flere minigjenvinningsstasjoner/miljøstasjoner i løpet av perioden.
Bedre dekning i fjellområdene og spredt bebyggelse. Skal ha tilbud om levering
av papir/papp/melkekartong, glass, metalleballasje og evt. klær/sko.

Ansvarlig: MGR

-iverksette innsamlingsaksjoner for spesialavfall fra husstander og bedrifter innen 01.07.2003. Ansvarlig: MGR

-gradvis økning av gjenvinning av de ulike fraksjoner. 65 % av husholdningsavfallet skal gjenvinnes innen år 2003.

Husholdningsavfall:

Fraksjon	Mengde tonn/år	Gjenvinnes år 2003	
		%	tonn
Organisk	926	90	
Metallemballasje	36	60	
Glass	171	70	
Plast	356	20	
Tekstiler	43	50	
Papir/papp	997	80	
Drikkekartong	67	60	
Spesialavfall	36	90	
Diverse	242	60	
Grovavfall	271	30	
Hytteavfall	351	30	
Restavfall	1227	0	
Sum	4723	65	3070

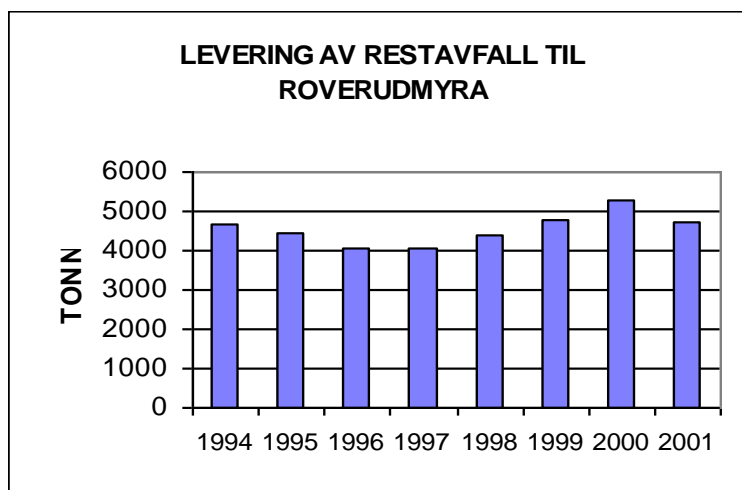
-vurdere å ta inn bleier sammen med organisk avfall innen 01.07.03
Ansvarlig: MGR

-gradvis økning av gjenvinning av de ulike fraksjoner. 55 % av næringsavfallet skal gjenvinnes innen år 2003.

Næringsavfall:

Fraksjon	Mengde tonn/år	Gjenvinnes år 2003	
		%	tonn
Papp/papir		50	
Matavfall		90	
Trevirke		90	
Glass		50	
Plast		50	
Metall		50	
Spesialavfall		90	
Diverse			
Restavfall			
Sum	6500	55	3575

Utvikling i levering til Roverudmyra avfallsplass:



Hovedmål behandling, marked og økonomi

Hovedmålet med behandling er en mest mulig kostnadseffektiv avfallsbehandling og at dette gjøres på en tilfredsstillende måte i henhold til gjeldende lovverk.

-arbeide for å ivareta de behandlingsanlegg som er etablert i området som det ut fra markedsmessige og økonomiske kriterier er grunnlag for i området.

Ansvarlig: MGR

-arbeide for å sikre avsetning for gjenvinnbare fraksjoner lokalt eller innenfor østlandsområdet. Ansvarlig: MGR

-arbeide for å sikre avsetning for kompost lokalt. Ansvarlig: MGR

-vurdere et eventuelt samarbeid med GLØR/NGR om bruk av fellesanlegg - stordriftsfordeler. Ansvarlig: MGR

Hovedmål forsøpling

Hovedmålet for forsøpling er å hindre at forsøpling oppstår og å sørge for at ulovlig deponert søppel fjernes innen 2005.

Arbeidsmål: -gjennomføre en registrering av eksisterende private søppelplasser innen utgangen av 2003. Ansvarlig: kommunene

-gjennomføre en opprydding av eksisterende private søppelplasser innen utgangen av 2004. Ansvarlig: grunneiere

-gjennomføre en opprydding av gamle kommunale fyllplasser innen 01.10.2005. Jfr. Handlingsplan for oppgradering av kommunale fyllplasser, utarbeidet av Fylkesmannen i Oppland datert 06.01.94.

Ansvarlig: MGR/kommunene

-gjennomføre en opprydding av gamle bilvrak innen 01.07.04

Ansvarlig: grunneiere/MGR/kommunene

-vurdere alle containere, igloer m.m. som er utplassert m.h.t. estetikk. Foreslå tiltak for en enhetlig og ryddig utforming innen utgangen av 2003.

2. VALG AV HOVEDLØSNING

2.1 PRESENTASJON AV HOVEDLØSNING -KOSTNADER -AVGIFTER

2.1.1 Hovedløsninger

Hovedløsningen for MGR-området skal være at husstander og bedrifter skal sortere sitt avfall selv (kildesortering). Det legges derfor ikke opp til løsning med at alt avfall skal sorteres gjennom et sentralt sorteringsanlegg.

For husholdningavfallet legges det opp til å videreføre dagens ordning med hentesystem for organisk avfall, papir/papp/ melkekartong og restavfall (3-beholder system). Plastemballasje kan legges felles med papirfraksjonen og sorteres ut i etterkant ved sorteringsanlegget på Frya Miljøstasjon. I tillegg vil det bli vurdert om bleier skal tas med i beholder for organisk avfall.

Det legges opp til at dagens ordning med hjemmekompostering av matavfall og bruk av gjødsellager på gardsbruk til matavfall skal videreføres.

Husholdningsavfallet samles inn ved bruk av biler som har 2-kammer (i Ringebu kommune benyttes fortsatt bil med 1 kammer). Innsamling av avfall fra husstand kan da utføres hver 14. dag i stedet for hver uke som tidligere. I tillegg kan papirfraksjonen kjøres inn hver mnd eller hver 2. mnd som nå. Utslippene til luft fra transport er med dette redusert med ca. 40-50%! Løsningen vil også mest sannsynlig gi reduserte kostnader til innsamling av avfall. For de resterende fraksjoner skal husstander levere dette til minigjenvinningsstasjoner eller til miljøstasjoner. Hytteavfallet skal fortsatt leveres til oppsamlingscontainere.

For næringsavfallet legges det opp til en videreføring av dagens ordning med hentesystem for organisk avfall, papir/papp og restavfall. De resterende fraksjoner kan leveres til minigjenvinningsstasjoner eller til miljøstasjoner. Papp og matavfall hentes inn ved hjelp av 2-kammer biler. Alt usortert restavfall over 3 m³ skal leveres direkte til sorteringsplate ved Frya Miljøstasjon for utsortering av trevirke, metaller, plast m.m. Leveranser under 3 m³ kan leveres også til Rustmoen Miljøstasjon og Kvam Gjenvinningsstasjon.

Alt restavfall fra husholdninger skal fortsatt leveres til Frya Miljøstasjon for videre opplasting/transport til deponi.

Alt organisk avfall skal fortsatt komposteres ved Frya Miljøstasjon etter dagens løsning, d.v.s. rankekompostering etter CMC-metoden.

Papir/papp/melkekartong/plastemballasje skal leveres til sorteringsanlegget ved Frya Miljøstasjon. Etter sortering vil avfallet bli presset i baller for videre transport til gjenvinningsfabrikker.

Papir, papp, melkekartong, klart glass, farget glass og metallemballasje kan fortsatt leveres til minigjenvinningsstasjoner. Enkelte stasjoner kan ta imot klær og sko i tillegg.

2.1.2 Kostnader

Investeringer:

Det er nødvendig med avslutningsarbeider i forbindelse med nedlagte offentlige fyllinger. Kr. 100000 er avsatt hvert år i 2004, 2005 og 2006.

Det foreligger planer om å etablere flere minigjenvinningsstasjoner (igloer) og det er behov for å erstatte gamle med nye. Kr. 60000 er avsatt hvert år i 2004, 2005 og 2006.

Det er behov for å opprette mottak for diverse sortert avfall (miljøstasjoner). Kr. 150000 er avsatt hvert år i 2004, 2005 og 2006. Aktuelle plasseringer av miljøstasjoner er: Venabygdsfjellet, Kvitfjell, Mykkelseter, Øksendalen, Skåbu, Rondablikk, Bjørnstulen (bommen). Miljøstasjon på Gålå vil bli etablert i løpet av 2003.

Asfaltering ved alle stasjoner. Kr. 50.000 er avsatt hvert år i 2004 og 2005.

Driftskostnader:

Det forventes at satsene pr. tonn restavfall vil stige noe i årene fremover. MGR regner derfor med at de totale utgifter til levering av restavfall vil ligge på samme nivå selv om restavfallsmengden går ned. I tillegg er avgiftene for levering av sortert avfall meget variable og kan ikke forutses lang tid i forvegen. Ca. 33 % av MGR's driftskostnader er knyttet opp til opplasting, transport og levering av avfall til Roverudmyra avfalls plass og andre mottakere av sortert avfall.

Det foreslås å opprette en ny stilling som ingeniør/opsynsmann i administrasjonen f.o.m. år 2004. Dette begrunnes ut fra følgende hovedforhold:

- MGR blir tillagt stadig flere nye arbeidsoppgaver spesielt fra statlig hold
- MGR er spesielt sårbar ved avvikling av ferier og evt. sykdom for daglig leder. Ingen i selskapet kan ta det daglige ansvar ved fravær som beskrevet ovenfor
- arbeidet med informasjon ut til kundene og drive holdningsskapende arbeid må intensiveres
- gir muligheter for å avlaste kommunene med renovasjonssaker

Driftsinntekter

Det er beregnet en inntekt på ca. 6,3 mill. kr. hvert år i planperioden. Dette gjelder inntekter for salg av kildesortert avfall som papir, papp, metaller m.m. Prisene for levering av sortert avfall er svært ustabile og inntektene kan bli lavere eller høyere i perioden.

2.1.3 Avgifter

Det legges opp til at inndekningen skal være 100 % på renovasjonssektoren. D.v.s. at inntekter og utgifter skal gå i balanse. Evt. investeringer i perioden skal dekkes inn ved økte avgifter for husstander og næringsbedrifter.

Dagens avgiftsnivå kan ut fra det som er kjent idag opprettholdes på dagens nivå bare justert for normal prisstigning.

Sett i forhold til de omfattende tiltak og ordninger som er gjennomført/skal gjennomføres må dagens avgift på kr. 1397,- inkl. mva. ansees som lav etter norske forhold.

3. HISTORIKK

3.1 AVFALLSBEHANDLING FØR 1982

Husstander og bedrifter tar hånd om avfallet selv. Brenning og deponering av avfall på egen tomt. Kommunale avfallsplasser for mottak av alle typer avfall. Det var vanlig at avfallet ble brent etter at det ble levert avfallsplassen. Det var problemer med rotter og sur røyk fra plassene.

3.2 ETABLERING AV FRYA FORBRENNINGSANLEGG I 1981

Innføring av tvungen renovasjon for tettbygd strøk. Forurensningsloven av 1981 ga kommunene mulighet for dette. Husstander og bedrifter vart pålagt å levere sitt avfall til forbrenningsanlegget på Frya. Frya Forbrenningsanlegg ble satt i drift høsten-81. Det var Ringebu og Sør-Fron kommuner som etablerte anlegget på Frya. Kommuneingeniøren i Sør-Fron hadde ansvaret for drifta av forbrenningsanlegget. Nord-Fron kommune fikk i etterkant en leveringsavtale med Frya Forbrenningsanlegg.

3.3 ETABLERING AV INTERKOMMUNALT SELSKAP I 1987

Det ble vedtatt å etablere et interkommunalt selskap i 1987 med ansvar for å administrere og behandle avfallet. Rådmannen i Ringebu fikk ansvaret med å administrere ordningen og kommuneingeniøren i Sør-Fron fikk fortsatt ansvaret med drifta av Frya Forbrenningsanlegg.

Den første store oppgaven for MGR var å samordne innsamling og transport av avfallet fra de 3 samarbeidende kommuner. Formålet for MGR var følgende:

Selskapet har til oppgave å sørge for en samordnet innsamling og transport av avfall, å destruere avfall, samt virksomhet forbundet med dette.

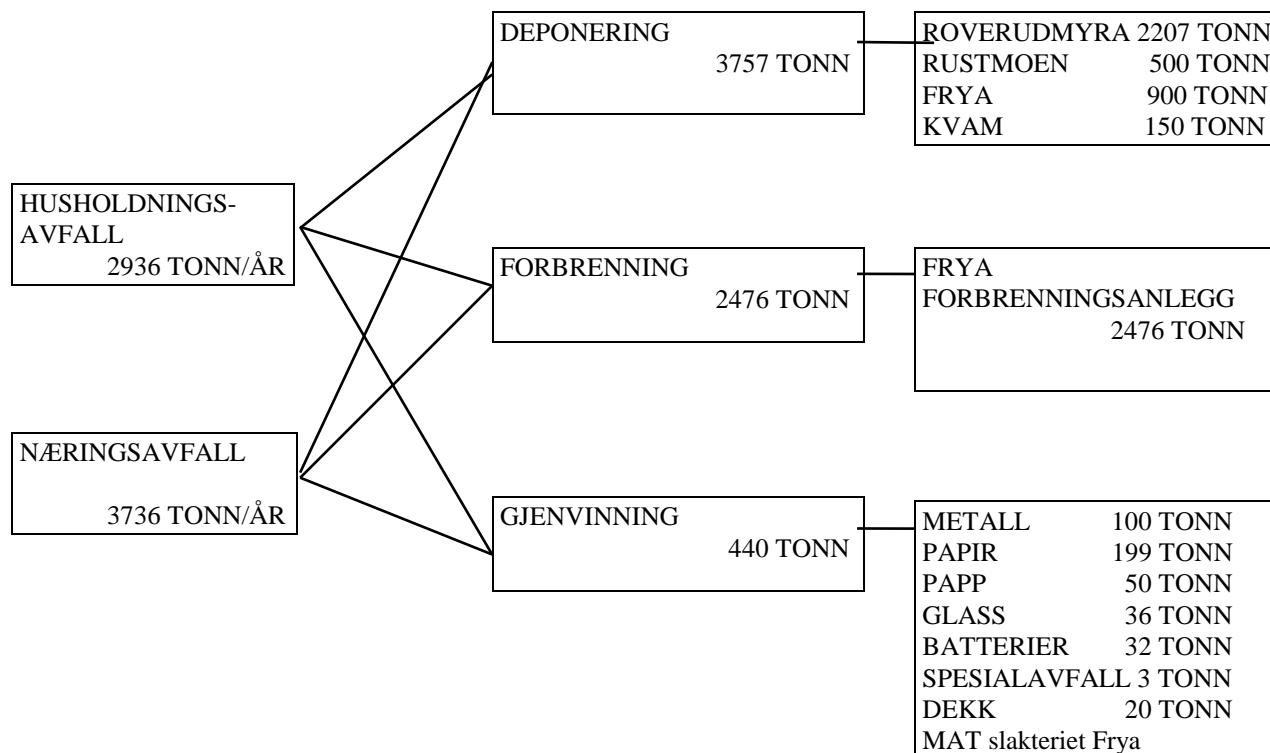
Innenfor sitt ansvarsområde ivaretar selskapet deltakerkommunenes ansvar for avfallsbehandling etter forurensningsloven.

3.4 TVUNGEN RENOVASJON FOR ALL BEBYGGELSE FRA 1987

Det ble vedtatt å innføre tvungen renovasjon for all bebyggelse inkl. hytteområdene i 1987. Områdene for sekkestativ ble utvidet og det ble utplassert oppsamlingscontainere for spredte strøk og på fjellet. Fordelingen var slik:

KOMMUNE	SEKKESTATIV HUSSTANDER	CONTAINERE HUSSTANDER	CONTAINERE FRITIDSBOLIGER	HUSSTANDER CONT. %
Nord-Fron	1480	808	2130	35
Sør-Fron	622	695	1140	53
Ringebu	1195	560	3000	32
Sum	3297	2063	6270	38

3.5 AVFALLSBEHANDLING I 1991



Avfallsmengden blir registrert etter volum. Det foreligger ikke registreringer over mengdeforholdet husholdningsavfall og næringsavfall.

3.6 NEDLEGGELSE AV FRYA FORBRENNINGSANLEGG 1991

Frya Forbrenningsanlegg ble nedlagt fra nov-91 p.g.a. for store støvutslipp og for liten kapasitet. Det var i tillegg varslet om skjerpede utslippskrav med blant annet gassrensing. Det ble samtidig inngått avtale med GLØR om levering av restavfall til Roverudmyra avfallsplass.

3.7 GJENVINNING AV AVFALL

Batteriinnsamling startet opp i 1987. I tillegg ble det samtidig igangsatt sortering av papp ved Frya forbrenningsanlegg. Papirinnsamlinger (henteordning) startet i 1990 og metallsortering (bringeordning) i 1991. I 1991 ble det sortert ut 440 tonn som tilsvarte en gjenvinningsgrad på 7%. Prøveordning med hjemmekompostering startet opp i 1992. Det vises ellers til årsrapporter for MGR.

3.8 INNFØRING AV GRØN HUSHALDNING FRA 1995

Innsamling av matavfall fra husstander startet opp i Sør-Fron kommune fra mars-95, Nord-Fron kommune fra oktober-95 og Ringebu fra desember -95. Ordningen ble innført for de husstander som benytter sekkestativ (62% av alle husstander i MGR-området)

3.9. INNFØRING AV GRØN HUSHALDNING FOR ALL FAST BOSETTING FRA 1997/98

Det ble innført tvungen sortering av matavfall for all fast bosetting i 1997/98. I Ringebu kommune startet dette opp fra des.-97, Sør-Fron kommune fra jan.-97 og Nord-Fron kommune startet opp fra 1. mars-98. Alle husstander har da henteordning for matavfall, papp/papir/melkekartong og restavfall.

3.10 SLUTT MED DEPONERING AV AVFALL I MGR-OMRÅDET I 1998

Den siste offentlige fyllplassen i MGR-området (Rustmoen Miljøstasjon) ble nedlagt fra august 1998. Alt deponiavfall blir heretter lastet opp på lastebil og henger for transport til Roverudmyra avfallsplass på Lillehammer.

4. RAMMEBETINGELSER

4.1 LOVGIVNING

Stortinget vedtok i juni-93 et nytt punkt i Forurensningsloven § 33a hvor det heter:

Kommunen skal utarbeide plan for reduksjon og håndtering av avfall i kommunen (avfallsplan). Planen skal blant annet omfatte oversikt over avfallskilder, avfallsmengder, tiltak for sortering, innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av avfall. Planen skal også omfatte oversikt over forventede inntekter og utgifter på avfallssektoren.

Planen skal vedtas av kommunestyret. Minst en gang i løpet av hver valgperiode skal kommunestyret vurdere avfallsplanen, herunder om det er nødvendig å foreta endringer i den. Avfallsplan og kommuneplan etter plan- og bygningsloven av 14.06.1985 nr. 77 skal samordnes. Det skal sendes ett eksemplar av planen til fylkesmannen. Kommunen skal legge planen til grunn for kommunens arbeid med reduksjon og håndtering av avfall.

Stortinget har tidligere i stortingsmelding nr. 44, 1991-92 utarbeidet nasjonale mål for en miljøvennlig avfallspolitikk som er basert på følgende strategi:

1. Hindre at avfall oppstår.
2. Fremme gjenvinning
3. Behandle restavfallet på en mest mulig miljøvennlig måte

4.2 GJELDENDE AVFALLSPLAN

Plan for kildesortering og gjenvinning for Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu kommuner ble ferdig utarbeidet av Berdal Strømme i oktober 1992. Planen ble godkjent av de 3 kommunestyrene i februar 1993.

Kommunene vedtok å legge seg på **middels ambisjonsnivå**: *tilsier at en skal akseptere endel tilleggskostnader i innsamlingen, men ikke "for enhver pris". Eksisterende markedsmuligheter er forutsetningen, det vil si at en ikke tar sikte på at regionen alene skal skape nye muligheter.*

Måltall for materialgjenvinning i % av brutto avfallsmengder, middel ambisjonsnivå:

Avfallstype	1991 %	1995 %	2000 %
Avfall fra husholdninger	-	15	25
Avfall fra næringsvirksomhet	-	25	35
Total gjenvinningsprosent	-	20	27

Måltall for materialgjenvinning i tonn/år, middel ambisjonsnivå:

Avfallstype	1991 t/år	1995 t/år	2000 t/år
Avfall fra husholdninger	-	503	870
Avfall fra næringsvirksomhet	-	600	840
Total gjenvinning	-	1103	1710

Planen la opp til følgende hovedløsning m.h.t. sortering av avfallet:

- *innsamling av papir/papp fra husstander
 - *hjemmekompostering av matavfall
 - *glass til igloer
 - *utstrakt kildesortering av papir, papp, glass og metaller fra næringsvirksomhet
 - *innsamling av matavfall fra storkjøkken når avsetning lokalt eller på annen måte er sikret
 - *etablering av 2 gjenbruksstasjoner
 - *utplassering av 1 miljøcontainer ved hver gjenbruksstasjon for mottak av spesialavfall
- Alle tiltak i handlingsplanen s. 62 er fullført. En rekke andre tiltak er i tillegg igangsatt i perioden 1993-1997. Det har kommet en rekke nye forskrifter som regulerer avfallshåndteringen og det er fra Fylkesmannens Miljøvernaveidning fastsatt et forbud mot deponering av matavfall på fylling fra 01.01.96. Kommunestyrene har i tillegg vedtatt at selskapet skal ligge i forkant av utviklingen innen fagfeltet (1995). Gjenvinningsgraden i 1998 var på 41%. Gjeldende avfallsplan la opp til en gjenvinning på 27% i år 2000. Ambisjonsnivået for MGR-området har endret seg fra middels til høgt i perioden 1993-1998. Avfallsplanen er ikke revidert siden og det er derfor på høy tid at ny utarbeides.

4.3 VEDTEKTER FOR MGR

I 1995 ble det vedtatt nye vedtekter for MGR. I følge vedtektene skal MGR ledes av et driftsstyre med 1 representant fra hver kommune. Formålsparagrafen lyder som følger:

MGR har som overordnet oppgave å på vegne av deltakerkommunene sørge for en effektiv og miljøtilpasset håndtering av alle typer og former for avfall som produseres og/eller befinner seg innen de tre kommunenes areal.

Selskapet har som særlig formål hele tiden å søke å ligge i forkant av utvikling på det miljømessige området innen fagfeltet.

4.4 KRAV FRA FYLKESKOMMUNE OG FYLKESMANN

Avfallsplan for Hedmark og Oppland datert 26.10.92

Det er satt opp følgende målsetting i avfallsplanen:

1. Avfallsgenereringen skal holdes på samme nivå som i 1990
2. Minst 20 vekt-% av forbruksavfallet skal gjenvinnes direkte, som materialer, d.v.s. papir, glass etc. Det skal tilstrebnes at 30 vekt-% av forbruksavfallet skal gjenvinnes indirekte, som kompost av den organisk fraksjon (matavfall o.l.)
3. Minst 50 vekt-% av produksjonsavfall skal materialgjenvinnes.

Handlingsplan for oppgradering av kommunale fyllplasser i Oppland datert 6.01.94

Planen konkluderer med følgende som gjelder for MGR-området:

FYLLPLASS	KONKLUSJON1994	STATUS 1999	INVEST.BEHOV
Rustmoen deponi	Drift	Nedlagt 1998	2,90 mill.kr
Kvam deponi	Nedlegges 1994	Nedlagt 1995	0,57 mill.kr
Brynsmoen deponi	Nedlagt 1983	Nedlagt	0,47 mill.kr
Frya deponi	Nedlegges 1994	Nedlagt 1994	0,81 mill.kr

Nedlagte fyllinger vil medføre årlige kostnader for kommunene. Fylkesmannen setter krav til: planer for avslutning og etterkontroll, analyse av gassinnhold i fylling, overdekking/ arrondering/avslutning av fylling, grunnvassbrønn for kontroll av sigevannsfurensning.

Restriksjoner på deponering av matavfall og annet våtorganisk avfall

Fylkesmannen i Oppland har i brev datert 28.10.94 fastsatt følgende restriksjoner på deponering av matavfall og annet våtorganisk avfall for vårt område:

Fra 01.01.96 er det ikke tillatt å deponere matavfall fra storhusholdninger, forretninger, næringsmiddelbedrifter og fra vanlige husholdninger. Det er gitt en frist til 01.01.97 for matavfall fra spredt bosetting.

Plan for reduksjon av luftforurensning i Oppland

Planen er utarbeidet i juni-98 og tar for seg blant annet luftforurensning fra transport og avfallsbehandling.

Avfallsbehandling: klimagasser ned 10-15 % innen år 2020, på lengre sikt enda mer.

Tiltak: kildesortering, sortering av papir, tre og annet organisk avfall på deponi, ta hånd om deponigassen til avbrenning eller energiutnyttelse

Transport og arealplanlegging: Reduksjon av CO, Nox, PM10 og NMVOC. Stabilisering på 1998-nivå.

På grunnlag av ulike tilleggstiltak innen jordbruk, skogbruk og energi er det anbefalt følgende mål for Oppland:

- *redusere klimagassutslippene i Oppland med 30% innen år 2020
- *redusere utslippene av støv, nitrogenoksider og karbonmonoksid (kullos) i byområdene slik at luftkvaliteten er tilstrekkelig god til å unngå helseskader

Målene skal nås ved å registrere blant annet:

- reduisert forbruk av bensin, diesel og fyringsolje
- reduksjon i mengde organisk avfall til avfallsdeponi
- økning av andel av biler med ny teknologi

4.5 AVTALE OM LEVERING AV RESTAVFALL TIL DEPONI

MGR har i jan-92 inngått avtale med GLØR om levering av restavfallet til Roverudmyra avfallsplass. Avtalen gjelder ikke for spesialavfall. Avtalen gjelder til år 2011. I 1998 er det forhandlet og kommet til enighet om forståelsen av eksisterende avtale mellom GLØR/MGR. Deponiet på Roverudmyra avfallsplass tilfredsstiller gjeldende krav til fyllplasser med oppsamling og rensing av sigevannet, jevnlig overdekking m.v. I følge avfallsplan for Hedmark og Oppland vil Roverudmyra få et investeringsbehov på ca. 3,0 mill. kr. Dette gjelder i hovedsak anlegg for oppsamling og avfakling av deponigass.

4.6 FORSKRIFTER OM SORTERING AV FRAKSJONER

Det gjelder følgende forskrifter og som pålegger kommunene å etablere ordninger for mottak av sortert avfall:

Forskrift om sortering, oppbevaring og levering til gjenvinning av brunt papir

Forskrift om deponering, innsamling og gjenvinning av dekk (fra 01.01.95)

Forskrift om håndtering av fotokjemikalier fra virksomhetene innen foto, røntgen og grafisk industri.

Forskrift om spesialavfall

Forskrift om amalgamholdig avløpsvann og amalgamholdig avfall fra tannklinikker og tannlegekontorer

Forskrift om miljøskadelige batterier

Forskrift om kuldemøbler (fra 01.07.97)

Forskrift om avløpsslam

Forskrift om innsamling av EE-avfall (fra 01.07.99)

4.7 AVSETNINGSFORHOLD

Oversikten nedenfor viser hvor de ulike fraksjoner behandles:

Type avfall	Avsetningsvansker	Leveres til	MERKNAD
Papir	Nei	Norske Skog Skogn	
Papp	Nei	Ranheim Papirfabrikk, Trondheim	Tar alt som samles inn i 2000
Matavfall, storhusholdning	Nei	Komposteringsanlegg Frya	
Matavfall, husstand	Nei	Komposteringsanlegg Frya	
Metaller	Nei	Br. Stensli, Brumunddal	
Kuldemøbler-KFK	Nei	Stena Miljø, Oslo	
Trevirke	Delvis	Norske Skog Braskereidfoss	Bioenergi
Hageavfall	Nei	Frya, Rustmoen og Kvam	Komposteres
Spesialavfall	Nei	Renor i Aurskog, Dentor Dentor, Larvik Norsk Spesialolje, Moss NOAH, Langøya	småemballasje, m.m. Organisk kjemisk avfall Ref.pliktig spillolje Syre, baser, småbatt. m.m.
Klær/sko	Nei	UFF, Oslo	
Landbruksplast	Nei	Folldal Gjenvinning	
Dekk	Nei	Norsk Dekkretur, Gardermoen	
Bilbatterier	Nei	Stensli Gjenvinning, Brumunddal	
Glass	Nei	Norsk Glassgjenvinning, Fredrikstad	
Drikkekartong	Nei	Norsk Returkartong, Hurum	
EE-avfall	Nei	Hvitevareretur, Elektronikkretur, Næringsselektro,	
Halm, ødelagt for, sagflis m.m.	Nei	Frya, Rustmoen og Kvam	Komposteres
Metallemballasje	Nei	Norsk Glassgjenvinning, Fredrikstad	Metallemballasje fra husstandene
Plastemballasje	Nei	Plastretur	Fra husstander
Plastemballasje	Nei	Plastretur	Fra næringsbedrifter

Oversikten viser at MGR har sikret god avsetning på de fleste fraksjoner med unntak av trevirke.

4.8 AVTALE MED ANDRE RENOVASJONSSKAP

Det er inngått avtale med Nord-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (NGR) om mottak av papp og kartong. Det regnes med en leveranse på ca. 200- 300 tonn i 2002. NGR er videre interessert i å levere papirfraksjonen til vårt sorteringsanlegg ved Frya Miljøstasjon. Dette er anslått til ca. 700-800 tonn i året.

4.9 AVTALE MED NORSAS AS M.FL. OM MOTTAK AV SPESIALAVFALL

Det er inngått samarbeidsavtale med Norsas om mottak av spesialavfall ved Frya Miljøstasjon. Miljøstasjon har rett til på nærmere angitte vilkår å ta imot spesialavfallsgruppe 1-19. Det kan lagres inntil 15 tonn spesialavfall på mottaksanlegget (vilkår fra SFT). Det er i tillegg inngått samarbeidsavtale med Norsas om mottak av spesialavfall ved Rustmoen Miljøstasjon. Miljøstasjon har rett til på nærmere angitte vilkår å ta imot

spesialavfallsgruppe 1-17. Det kan lagres inntil 10 tonn spesialavfall på mottaksanlegget (vilkår fra Fylkesmannen).

4.10 UTSLIPPSTILLATELSE FOR KOMPOSTERINGSPLASS FOR ORGANISK AVFALL VED FRYA MILJØSTASJON

Fylkesmannen i Oppland ga tillatelse til etablering og drift av komposteringsplass fra 20.08.94. Tillatelsen gjelder for 800 tonn pr. år inkludert hageavfall.

4.11 AVTALE MED REKOM AS OM LEVERING AV PAPIR

MGR har inngått agentavtale med Rekom A/S for papirfraksjonen. Rekom AS vil sørge for at alt vårt papir blir omsatt i fremtiden. Firmaet har videre inngått avtale for 10 år med Norske Skog Supply A/S vedr. levering av papir til Norske Skogs anlegg i Skogn. Dette anlegget forventes å være i drift fra juli-2000. MGR har skrevet under tiltredelseserklæring til avtalen mellom Norsk Resy AS og Norske Skog. Avtalen innebærer at ca. 75 % av vårt papiravfall vil bli levert til Skogn og resten selges på det åpne markedet.

4.12 AVTALE MED RANHEIM PAPIRFABRIKK OM LEVERING AV PAPP OG KARTONG

MGR inngår årevis avtaler med Ranheim for papp og kartong. Det regnes med å levere ca. 450 tonn papp fra MGR-området i år 2002 (papp fra NGR kommer i tillegg).

4.13 AVTALE MED NORSK RESY AS VEDR. LEVERING AV PAPP OG KARTONG

MGR inngår årvis avtaler med Norsk Resy AS for å øke innsamling av papp og kartong. Avtalen sikrer MGR en servicepris for å opprettholde innsamling og om mulig øke innsamlingsgraden for fraksjonen.

4.14 AVTALE MED RENAS AS OM MOTTAK AV NÆRINGSELEKTRO

MGR har inngått avtale med Renas AS om mottak av kabler, armaturer, panelovner, lyspærer, m.m.

4.15 LOKAL AGENDA 21

Lokal Agenda 21 er en internasjonal forpliktelse til å bygge på og omsette lokalt engasjement til handling for å nå målet om en bærekraftig utvikling og bedre livskvalitet. (se FN-konferansen om miljø- og utvikling i Rio de Janeiro i 1992. Lokal Agenda 21 setter fokus på:

- globalt ansvar
- langsiktig tidsperspektiv
- helhetssyn og tverrsektoriell tenkning
- medvirkning for å sikre ”nedenfra og opp”-perspektiver
- økt kunnskap om samspillet i naturen og ulik fordeling

En av tre kommuner i Norge har sluttet seg til Fredrikstaderklæringen 1998. Erklæringens hovedbudskap er at kommunene må ta ansvar for å komme i gang med en lokal Agenda 21-prosess. Nord-Fron og Ringebu kommuner har sluttet seg til denne erklæringen.

4.16 STORTINGSMELDING NR. 8 1999-2000

Stortingsmeldingen inneholder følgende mål for avfall og gjenvinning: (se kap. 7)

Strategisk mål:

Avfallsproblemen skal løses slik at avfallet gir minst mulig skade og ulempe for mennesker og naturmiljø, samtidig som avfallet og håndteringen av dette legger minst mulig beslag på samfunnets ressurser

Nasjonale resultatmål:

1. Utviklingen i generert mengde avfall skal være vesentlig lavere enn den økonomiske veksten.
2. Basert på at mengden avfall til sluttbehandling skal reduseres i tråd med hva som er et samfunnsøkonomisk og miljømessig fornuftig nivå, tas det sikte på at mengden avfall til sluttbehandling innen 2010 skal være om lag 25 % av generert avfallsmengde.
3. Praktisk talt alt spesialavfall skal tas forsvarlig hånd om, og enten gå til gjenvinning eller være sikret tilstrekkelig nasjonal behandlingsskapasitet.

5. GRUNNLAGSDATA

5.1 BOSETTINGSMØNSTER

MGR-området er noe gravgrenndt. Befolkningstallet pr. 01.01.99 viser at det er bosatt 14 206 personer i området noe som gir en folketetthet på 4,6 pr. km². Glør-regionen og Oppland fylke har til sammenligning en folketetthet på henholdsvis 14,8 og 7,4 pr. km².

5.2 INNBYGGERE - HUSSTANDER - FRITIDSBOLIGER

Kommune	Innbyggere (01.01.02)	Antall husstander	Antall fritidsboliger
Nord-Fron	5886	2452	ca. 2130
Sør-Fron	3323	1372	ca. 1140
Ringebu	4692	2060	ca. 3000
Sum	13901	5884	ca. 6270

Det er benyttet tall fra postverket når det gjelder antall husstander. Antall fritidsboliger er usikre fordi det ikke finnes eksakte tall fra kommunene.

5.3 AVFALLSKILDER, AVFALLSMENGDER OG AVFALLETS SAMMENSETNING

Det er gått ut i fra følgende mengder husholdningsavfall pr. person og år: 65 kg matavfall, 2,5 kg metallemballasje, 12 kg glass, 25 kg plast, 3 kg tekstiler, 70 kg papp/papir, 4,7 kilo drikkekartong, 2,5 kg spesialavfall, 17 kg diverse, 19 kg grovavfall.

Husholdningsavfall: (teoretisk mengde)

FRAKSJON	RINGEBU TONN	NORD-FRON TONN	SØR-FRON TONN	SUM TONN
ORGANISK	316	390	220	926
METALLEMBALLASJE	12	15	8	36
GLASS	58	72	41	171
PLAST	122	150	85	356
TEKSTILER	15	18	10	43
PAPIR/PAPP	340	420	237	997
DRIKKEKARTONG	23	28	16	67
SPEIALAVFALL	12	15	8	36
DIVERSE	83	102	57	242
GROVAVFALL	92	114	64	271
HYTTEAVFALL	168	119	64	351
SUM	1241	1444	810	3495

Hytteavfallet er beregnet ut fra den totale avfallsmengde som er levert Roverudmyra avfallsplass. Mengden er anslått etter økning i avfallsmengde ved vinterferie, påske,

sommerferie og høstferie. Det er et betydelig avvik mellom teoretisk mengde og mengde som mottas på våre anlegg.

Næringsavfall: (teoretisk mengde)

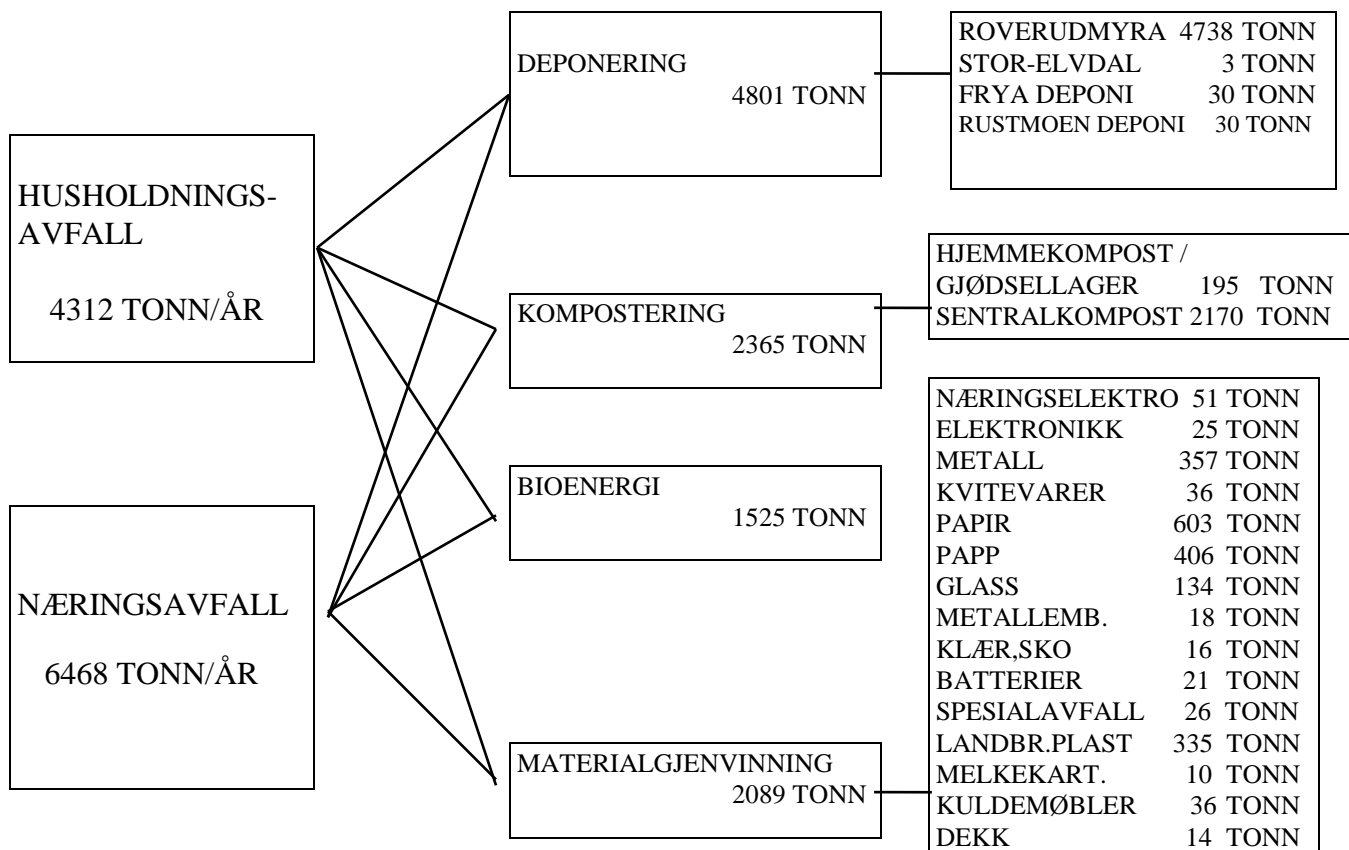
For beregning av mengder er benyttet Avfallshåndbok utarbeidet av Norsk Renholdsverk Forening. Tallene er noe usikre og gir bare et vist bilde av fordelingen av avfall mellom de forskjellige fraksjoner. Det vises til vedlegg når det gjelder fordeling av fraksjoner innenfor de forskjellige bransjer i kommunene.

FRAKSJON	RINGEBU TONN	NORD-FRON TONN	SØR-FRON TONN	SUM TONN
PAPP/PAPIR	304	375	214	893
MATAVFALL	117	144	83	344
TREVIRKE	150	185	106	441
GLASS	9	11	6	26
PLAST	65	80	46	191
METALL	150	185	106	441
SPE.S.AVFALL	7	8	5	20
DIVERSE	954	1182	674	2810
SUM	1756	2170	1240	5166

Det er et betydelig avvik mellom teoretisk mengde og mengde som mottas på våre anlegg. Den totale avfallsmengde som genereres i MGR-området ligger på ca. 11000 tonn/år. Husholdningsavfallet utgjør ca. 40 % og næringsavfallet utgjør ca. 60 %.

5.4 DAGENS SITUASJON FOR DEN KOMMUNALE AVFALSSTRØMMEN

Avfallsbehandling i 2001:



Det regnes med at ca. 11000 tonn avfall tas imot på MGR's anlegg i 2002.

5.5 ØKONOMI

I perioden 1992-2001 er det investert ca. 4,95 mill. kr. i anlegg og sorteringsutstyr.

De totale driftsutgifter for renovasjonen ligger på ca. 12,6 mill. kr. i 2002. Investeringsnivået er på ca. 2,37 mill.kr. i 2002 og utgjør ca. 19 % av driftsbudsjettet. Nye investeringer dekkes delvis over driftsbudsjettet og ved opptak av lån. Ca. 3 % av kostnadene er knyttet opp til kapitalkostnader i eksisterende anlegg. MGR har en gjeld på ca. 1,26 mill. kr. ved utgangen av år 2001. Ca. 8,43 mill. kr. eller 66 % av driftskostnadene er knyttet opp til innsamling av avfall, behandling av avfall, opplasting, transport og levering av avfall til Roverudmyra avfallsplass og andre mottakere av sortert avfall. Av dette beløpet utgjør sluttbehandlingsavgiften til staten 1,38 mill. kr. i år 2002.

Ca. 5,25 mill. kr. er inntekt for levering av avfall på miljøstasjonene og for salg av sortert avfall til ulike gjenvinningsfabrikker. De resterende inntekter er overføringene fra eierkommuner og som utgjør ca. 7,39 mill. kr. i år 2002.

6. DAGENS AVFALLSHÅNDTERING

6.1 ORGANISERING

Avfallshåndteringen administreres av Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap. Selskapet har ansatt daglig leder, kontorfullmektig og som har kontoradresse i Ringebu Rådhus.

Representantskapet er selskapets høyeste organ og har 6 faste medlemmer. MGR har i tillegg et driftsstyre med 3 faste medlemmer.

Kommunene tar imot spørsmål fra abonnentene, behandler søknader om fritak m.m. I tillegg er det kommunene som krever inn renovasjonsavgiften fra husholdninger og fra fritidsboliger. MGR krever inn avgift fra alle næringsdrivende og for de som besøker miljøstasjonene direkte.

6.2 KILDESORTERINGSORDNINGER

6.2.1 Henteordninger husholdningsavfall

Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu kommuner har siden 1995 benyttet grønt renovasjonssystem med 3 beholdere for ca. 60% av husstandene. Fra 1997/98 er dette systemet utvidet til å gjelde for alle husstander i MGR-området. Matavfall og hageavfall sorteres til compostainer, restavfall sorteres til sekkestativ og papir/papp/melkekartong sorteres til plastsekk av vevd polyeten.

Kommunene startet opp med prøveordning for hjemmekompostering i 1992. Videre gis det tillatelse til at husstander på gardsbruk etter nærmere vilkår kan kaste matavfallet i gjødsellageret.

Kommunene har utlevert en 7 liters plastbeholder til samtlige husstander for innomhus oppsamling av matavfall. Husstander som ønsker det kan kjøpe våtsterke papirposer (7 l) for plassering i plastbeholder.

Husstander kan etter nærmere vilkår dele sekkestativ og beholder for matavfall.

Husstander som har mye restavfall kan kjøpe ekstra papirsekk ved dagligvarebutikker. Sekken plasseres ved siden av sekkestativet og tas automatisk med av renovatøren.

6.2.2 Bringeordninger husholdningsavfall

Hentesystemet i kommunene er supplert med bringeordning for papp/papir/melkekartong, klart og farget glass, metallemballasje, plastemballasje metaller, hvitevarer, kuldemøbler, hageavfall, trevirke, tekstiler, sko og spesialavfall. Se tabell under:

Fraksjon	Henteordning			Bringeordning		
	Antall husstander	Type utstyr utvendig oppsamling	Volum (liter)	Antall containere (oppst.pl.)	Volum utstyr (m3)	Antall husstander pr. enhet
Restavfall	5884	sekkestativ	100	3 miljøst.		1961
Papir/papp/melkekartong	5884	plastsekk	60	11	3	535
Matavfall/hageavfall	4573	compostainer	120			
Matavfall-hjemmekomp.	890					
Matavfall -gjødsellager	403					
Glass/metall-emballasje				23	3	256
Plastemballasje				3 miljøst.		1961
Hageavfall				3 miljøst.		1961
Trevirke				3 miljøst.		1961
Metall				3 miljøst.		1961
Tekstiler/sko				8	0,2	735
Batterier				3 miljøst.		1961
Kuldemøbler -KFK				3 miljøst.		1961
EE-avfall				3 miljøst.		1961
Spesialavfall				2 miljøst.	Skvetten -eske	2942

6.2.3 Innsamling av avfall

De 3 kommunene er samlet til 1 renovasjonsdistrikt og innsamling skjer etter 1 entreprise. Arbeidet utføres av private renovatører. Det benyttes kun kjøretøyer med ett kammer.

Innsamling av papir, papp og melkekartong utføres av private lag og organisasjoner. Det benyttes alt fra renovasjonsbiler til traktor m/henger. Alle innsamlingskostnader dekkes av MGR. Tømmeplan for MGR:

Fraksjon	uke1	uke2	uke3	uke4	uke5	uke6	uke7	uke8
Papir/papp/melkekartong								X
Organisk		X		X		X		X
Restavfall	X		X		X		X	

Når det gjelder næringsavfallet så kjøres dette inn etter behov. Det benyttes renovasjonsbiler og liftbiler til dette arbeidet. Hver enkelt bedrift gjør avtale med renovatør om henting og transport av avfallet. Renovatørene sender selv regning direkte til bedriftene for det arbeidet de utfører. MGR fakturerer bedriftene direkte for mottak av avfallet på våre anlegg.

6.2.3 Henteordninger næringsavfall

MGR etablerte i 1993 egen innsamlingsordning for papp fra næringsbedrifter. Fra 1997 er det i tillegg etablert ordning for henting av papiret fra næringsbedrifter. I tillegg er det fra 1999 startet ordning med innsamling av matavfall fra storkjøkken m.m.

Innsamling av restavfall utføres av private renovatører.

6.2.4 Bringeordninger næringsavfall

MGR etablerte Frya Miljøstasjon (tidligere Frya Forbrenningsanlegg) i 1991. Rustmoen Miljøstasjon og Kvam Gjenvinningsstasjon ble opprettet henholdsvis i 1993 og 1995. Stasjonene har mottak for de fleste fraksjoner. Se tabell under.

Fraksjon	Henteordning			Bringeordning	
	Antall bedrifter	Type utstyr utvendig oppsamling	Volum (liter)	Antall containere (oppst.pl.)	Volum utstyr (m3)
Restavfall		sekkestativ, løse sekker, containere	100-8000	3 miljøst.	
Papir		plastbeholdere	660-1000	11	3
Papp		plastbeholdere nettstativ	660-1800	3 miljøst.	
Matavfall		plastbeholder	140		
Hageavfall				3 miljøst.	
Glass/metall-emballasje		container	3000	23	3
Plastemballasje				3 miljøst.	
Trevirke				3 miljøst.	
Metall				3 miljøst.	
Tekstiler/sko				8	0,2
Batterier				3 miljøst.	
Kuldemøbler -KFK				3 miljøst.	
EE-avfall				3 miljøst.	
Spesialavfall				2 miljøst.	

6.2.5 Mengder deponi-gjenvinning 2001

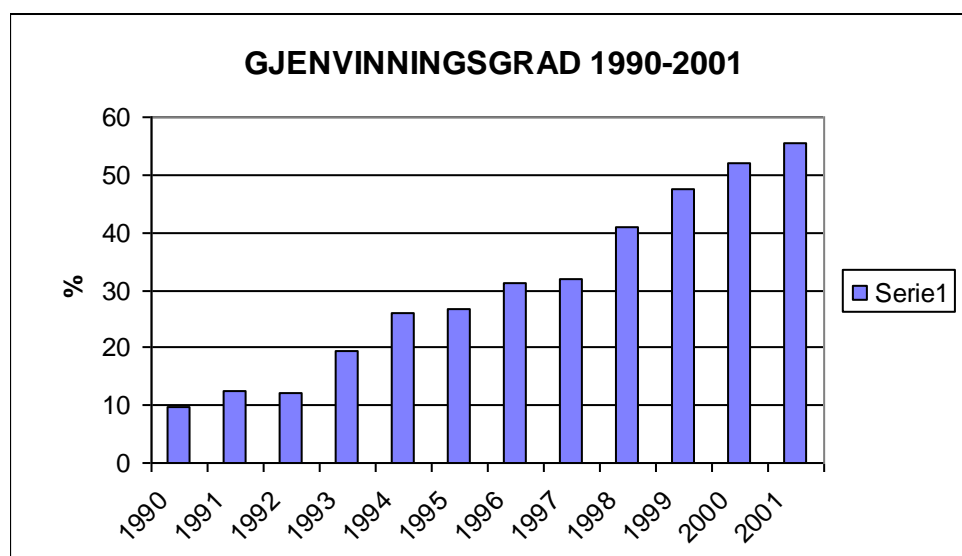
Tabell som viser hvordan avfallet er behandlet i perioden 1999-2001:

Disponeringsmåte	1999	2000	2001
ROVERUDMYRA DEPONI	4780	5252	4738
FRYA DEPONI	0	30	30
RUSTMOEN DEPONI	0	10	30
KVAM DEPONI	0	2	0
STOR-ELVDAL DEPONI	3	3	3
KOMPOSTERES	1116	1840	2365
BIOENERGI	1222	1445	1525
MATERIALGJENVINNING	1994	2432	2089
Sum avfallsmengde	9116	11013	10780
Andel gjenvunnet %	48	52	55
Økning avfallsmengde %	5,3	20,8	-2,1

Tabell som viser utviklingen når det gjelder gjenvinning av avfall i perioden 1999-2001:

Type avfall	1999	2000	2001	Endring 00-01
Hjemmekomp/gjødsel	195	195	195	0
Matavfall	719	824	944	120
Hageavfall	202	821	1226	405
Treverk	1222	1445	1525	80
Tynnjern	355	393	357	-36
Kvitevarer - gammel sortering	0	0	0	0
Kuldemøbler	33	42	36	-6
Papir	595	699	603	-96
Papp	446	503	406	-97
Drikkekartong	6	12	10	-2
Glass	150	140	134	-6
Metalleballasje	17	16	18	3
Klær,sko	16	16	16	0
Batterier	20	35	21	-14
Spesialavfall	17	52	26	-25
Landbruksplast	201	389	335	-55
Plastemballasje m.m.	0	0	0	0
Dekk	47	48	14	-34
EE-avfall -Elektronikk	1	21	25	4
EE-avfall -Hvitevare	90	42	36	-5
EE-avfall -Næringsselektro	1	26	51	25
Sum gjenvunnet	4332	5717	5979	262
Andel gjenvunnet av total avfallsmengde %	48	52	55	

Utvikling av gjenvinningsprosent 1990-2001:



6.3 BEHANDLINGSANLEGG

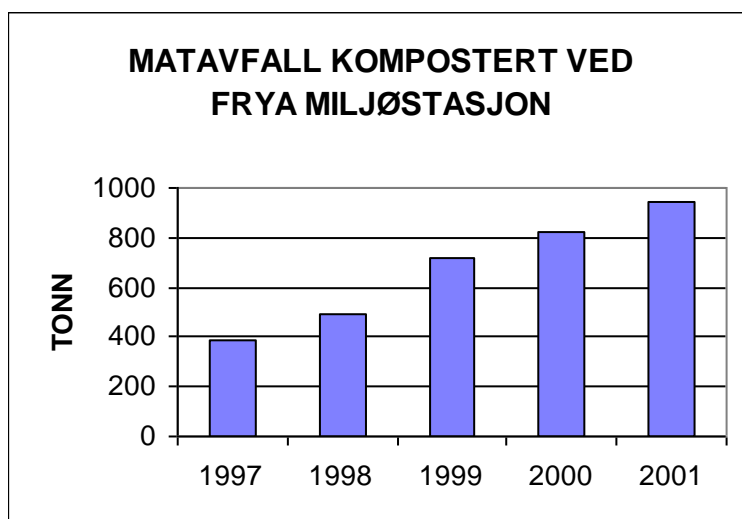
6.3.1 Miljøstasjoner/gjenvinningsstasjoner

Det er etablert 3 mottak for restavfall og sortert avfall i MGR-området. Alle stasjonene tar imot de fleste sorterte fraksjoner. Frya Miljøstasjon er åpen 5 dager i uken. Rustmoen Miljøstasjon er åpen alle dager i uken med unntak av onsdager. Kvam Gjenvinningsstasjon er åpen 2 ganger i uken. Det er innført reduserte åpningstider ved Rustmoen Miljøstasjon og Kvam Gjenvinningsstasjon i perioden januar-februar -mars. I denne perioden er stasjonene stengt på torsdager.

Det er inngått leveringsavtale med GLØR om levering av restavfall til 2011. Avtalen gjelder for alt restavfall unntatt spesialavfall. Restavfall tas imot på alle miljø- og gjenvinningsstasjoner.

6.3.2 Komposteringsanlegg

Komposteringsplassen ved Frya Miljøstasjon ble etablert i 1995. Plassen har oppsamlingsduk og rørledningsnett til kommunalt renseanlegg. I 2000 ble hele kompostarealet asfaltert. Det er mottatt følgende mengder i 1997-2001:



Matavfallet komposteres ved anleggelse av storranke med innblåsing av luft fra bunnen. Dette utføres ved hjelp av drens-slangor som er påmontert vifter i begge ender. Innblåsningen styres av et tidsrele.

Matavfallet er forholdsvis bra sortert når det blir levert kompostplassen. Plast og annet blir tatt vekk ved hjelp av trommelsikt. Måleresultatene av komposten er bra m.h.t. bakterieinnhold og tungmetaller. Det er et mål å få produsert kompost som tilfredsstiller kravene til kvalitetsklasse 1 i gjødselvereforskriften. Avsetning av komposten har så langt ikke vært noe problem.

Matavfall fra husstander og storhusholdninger som leveres anlegget i år 2002 vil utgjøre ca. 950 tonn.

6.3.3 Presseanlegg for papp/papir/melkekartong/plast

MGR har i 1993 innstallert presse for diverse fraksjoner. Pressa er innstallert i lokalene til tidligere Frya forbrenningsanlegg. Avfallet presses i baller på 450-550 kg.

6.3.4 Makulering av papir

MGR kjøpte inn makulator i 1993/94. Denne tar makulering for likningskontor, banker m.m.

6.3.5 Oljefilterpresse

Presse ble kjøpt inn i 1995. Presser oljefilter fra biler og lastebiler. I tillegg benyttes utstyret til pressing av malingspann.

6.3.6 Mottak av spesialavfall

Frya og Rustmoen Miljøstasjoner tar imot spesialavfall fra bedrifter og husstander. Avfallet lagres i spesialcontainere.

6.3.7 Sorteringsplate for grovavfall, bygge-og rivningsavfall m.m.

Ved Frya Miljøstasjon er det asfaltert en plate på ca. 400 m² for sortering av diverse typer avfall. Gravemaskin med grabb er kjøpt inn i 1998.

6.3.8 Sorteringsanlegg for papp og papir.

Anlegget settes i drift fra år 2002 og er et ledd i levering av papirfraksjonen til Norske Skog sitt anlegg i Skogn. Anlegget vil gjøre det mulig å sortere fra hverandre fraksjoner som papir, papp, drikkekartong, søppel og evt. plastemballasje fra husstander.

6.4 ABONNENTER-AVGIFTER

Pr. jan -02 er fordelingen slik:

KOMMUNE	SEKKESTATIV ABONNENTER	CONTAINER ABONNENTER	ANTALL HUSST SOM LEVERER MATAV FALL	HJEMME- KOMPOSTERING	GJØDSELLAGER PÅ GARDSBRUK	FRITIDS- BOLIGER
NORD-FRON	2162	0	1737	305	149	2130
SØR-FRON	1240	0	931	188	91	1140
RINGEBU	1753	0	1276	417	161	3000
SUM	5155	0	3944	910	401	6270

Årsavgift for 2002 i MGR-området. Det benyttes like avgifter for alle 3 kommuner: (inkl. mva.)

	Fastboende sekk/comp.	Fastboende sekk/hjemmek/gjødsellager	Hytte kat. 1	Hytte kat. 2	Hytte kat. 3
ÅRSAVGIFT	1397,-	1119,-	353,-	505,-	657,-

Tabellen nedenfor viser avgiftsnivået for 2001: (kr pr. abonnent inkl. mva.)

Kommune/selskap	Sekk/dunk	Mrk.	Container spredt bebyggelse	Fritidsboliger
MGR	1397,-			504,-
GLØR	1735,-	GLØR holder stativ	1318,-	485,-
VKR	1823,-	VKR holder stativ		584,-
SEL	1674,-	39 sekker i året		461,-
VÅGÅ	1730,-	39 sekker i året		493,-
LOM	1674,-	39 sekker i året		471,-
SKJÅK	1798,-	39 sekker i året		471,-
DOVRE	1674,-	39 sekker i året		471,-
VESTRE TOTEN	1537,-			507,-
OPPDAL	2152,-			401,-

Abonnenter i Nord-Gudbrandsdalen betaler en avgift kr. 1976,- i året ved levering av 52 sekker.

Vedlegg:

HUSHOLDNINGSAVFALL RINGEBU KOMMUNE												
FRAKSJON	ANTALL	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	
	TONN	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Organisk	316	316	284	253	221	190	158	126	95	63	32	
Metallemballasje	12	12	11	10	9	7	6	5	4	2	1	
Glass	58	58	53	47	41	35	29	23	18	12	6	
Plast	122	122	109	97	85	73	61	49	36	24	12	
Tekstiler	15	15	13	12	10	9	7	6	4	3	1	
Papir/papp	340	340	306	272	238	204	170	136	102	68	34	
Drikkekartong	23	23	21	18	16	14	11	9	7	5	2	
Spesialavfall	12	12	11	10	9	7	6	5	4	2	1	
Diverse	83	83	74	66	58	50	41	33	25	17	8	
Grovavfall	92	92	83	74	65	55	46	37	28	18	9	
Hytteavfall	168	168	151	134	118	101	84	67	50	34	17	
Sum	1241	1241	1117	993	869	745	621	497	372	248	124	
HUSHOLDNINGSAVFALL NORD-FRON KOMMUNE												
FRAKSJON	ANTALL	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	
	TONN	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Organisk	390	390	351	312	273	234	195	156	117	78	39	
Metall	15	15	14	12	11	9	8	6	5	3	2	
Glass	72	72	65	58	50	43	36	29	22	14	7	
Plast	150	150	135	120	105	90	75	60	45	30	15	
Tekstiler	18	18	16	14	13	11	9	7	5	4	2	
Papir/papp	420	420	378	336	294	252	210	168	126	84	42	
Drikkekartong	28	28	25	23	20	17	14	11	8	6	3	
Spesialavfall	15	15	14	12	11	9	8	6	5	3	2	
Diverse	102	102	92	82	71	61	51	41	31	20	10	
Grovavfall	114	114	103	91	80	68	57	46	34	23	11	
Hytteavfall	119	119	107	95	83	72	60	48	36	24	12	
Sum	1444	1444	1300	1155	1011	866	722	578	433	289	144	
HUSHOLDNINGSAVFALL SØR-FRON KOMMUNE												
FRAKSJON	ANTALL	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	
	TONN	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Organisk	220	220	198	176	154	132	110	88	66	44	22	
Metall	8	8	8	7	6	5	4	3	3	2	1	
Glass	41	41	37	32	28	24	20	16	12	8	4	
Plast	85	85	76	68	59	51	42	34	25	17	8	
Tekstiler	10	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
Papir/papp	237	237	213	189	166	142	118	95	71	47	24	
Drikkekartong	16	16	14	13	11	10	8	6	5	3	2	
Spesialavfall	8	8	8	7	6	5	4	3	3	2	1	
Diverse	57	57	52	46	40	34	29	23	17	11	6	
Grovavfall	64	64	58	51	45	39	32	26	19	13	6	
Hytteavfall	64	64	57	51	45	38	32	26	19	13	6	
Sum	746	746	672	597	522	448	373	299	224	149	75	
SUM HUSHOLDNINGSAVFALL RINGEBU, NORD-FRON OG SØR-FRON KOMMUNER												
FRAKSJON	ANTALL	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	
	TONN	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Organisk	926	926	833	741	648	556	463	370	278	185	93	
Metall	36	36	32	28	25	21	18	14	11	7	4	
Glass	171	171	154	137	120	103	85	68	51	34	17	
Plast	356	356	321	285	249	214	178	142	107	71	36	
Tekstiler	43	43	38	34	30	26	21	17	13	9	4	
Papir/papp	997	997	898	798	698	598	499	399	299	199	100	
Drikkekartong	67	67	60	54	47	40	33	27	20	13	7	
Spesialavfall	36	36	32	28	25	21	18	14	11	7	4	
Diverse	242	242	218	194	170	145	121	97	73	48	24	
Grovavfall	271	271	244	217	189	162	135	108	81	54	27	
Hytteavfall	351	351	316	281	246	211	176	140	105	70	35	
Sum	3495	3495	3146	2796	2447	2097	1748	1398	1049	699	350	



MGR-sak nr. 4/17 - Representantskapsmøte 24. mai 2017

Vedlegg:
Utrykte vedlegg:

ORIENTERINGSSAKER

Administrasjonen har funnet det nødvendig å orientere repr.skapet om følgende saker:

Egenregi fra 01.01.18

- 20 søkere til 4 nyopprettede stillinger som sjåfør/renovatører. Ansettelsesprosessen ventes å være ferdig ved månedsskiftet mai/juni. Ansettelse fra 01.12.17.
- Kjøp av 2 renovasjonsbiler. Åpen anbudskonkurranse – 3 har levert inn tilbud. Kontrakt med leverandør underskrives i uke 19. Bilene skal leveres til 01.12.17. Det er valgt biler med 3 akslinger fordi dette øker vesentlig nyttelast. Pris pr. bil er på 2,15 mill. kr.

Miljøstasjon på Fåvang

Tomteopparbeidelse (bekkelukking) har startet og utføres samtidig med flomsikring på Fåvang. Opparbeidelse av komplett miljøstasjon (sorteringsrampe, veier m.m.) legges ut på anbud i løpet av sommeren. Ringebu kommune, plan og teknisk etat bistår i dette arbeidet. Stasjonen ventes ferdig ca. juni 2018.

Ny renovasjonsbil vedr. hytterrenovasjon

Ny renovasjonsbil ble levert i april 2017. Eldre bil vil bli benyttet i perioder med stor utfart i fjellområdene og vil i tillegg fungere som reservebil. Renovasjonsbilene kan tømme alle typer containere + nedgravde tanker. Kostnad bil: 2,25 mill. kr.

Tømmekalender husholdninger 2018

Det foreligger planer om å ikke dele ut tømmekalender i papir fra 2018. Tømmekalender kan lastes ned fra mobiltelefon eller nettbrett. I tillegg kan tømmekalender lastes ned fra vår hjemmeside. De husstander som ønsker det kan ta kontakt med MGR for utsendelse av tømmeplan i papir.

Sortering av matavfall og plastemballasje i fjellområder

Hytteeiere i Gååområdet kan nå (fra april 2017) sortere matavfall og levere dette på Gåå miljøstasjon. Det planlegges å utvide dette tilbudet til å omfatte alle ubetjente miljøstasjoner som har nedgravde tanker. I tillegg skal det etableres et tilbud om levering av plastemballasje.

Tillatelser til drift av betjente mottak

Fylkesmannens miljøvernnavdeling i Oppland har bemerket at MGR mangler noen tillatelser for drift av betjente mottak. Det må i tillegg søkes om tillatelse til etablering av Fåvang miljøstasjon. MGR har startet opp dette arbeidet og samlet søknad ventes levert Fylkesmannen i løpet av juni 2017.

Datafangstprosjektet

MGR har startet arbeidet med å registrere alle stoppunkter for husholdningsabonnenter. Antall beholdere, riktig avgift i forhold til beholderstørrelse, avstand fra ruteveg m.m. blir registrert. Når alt er ferdig kan renovatører kjøre rutene etter nettbrett i bilene. Dette vil lette arbeide med avviks-registrering samtidig med at vi får en dokumentasjon på at renovatør har vært på stedet.

Vedr. evt. samarbeid GLØR/NGR/MGR

Viser til rapport Avfallssamarbeid i Gudbrandsdalen 06.05.15 utarbeidet av Cowi AS og vedtak i repr.skap og kommunestyre i 2015. Det har vært 3 møter i 2016 mellom de daglige lederne i selskapene. Under møtene har vært diskutert mulige samarbeids-løsninger. Den 13 -14. mars 2017 ble det foretatt en studietur til Innherred Renovasjon i Trøndelag. Styreledere i alle 3 selskap deltok på studieturen. I etterkant er det fastsatt et møte mellom selskapene inkl. styreledere på Frya miljøstasjon den 30.mai 2017.

Disponering av grunn på Rustmoen miljøstasjon

Det har vist seg at MGR disponerer areal som tilhører naboeiendommer. I øst utgjør dette ca. 1270 m² og i sør ca. 1160 m². Adm. i MGR er innstilt på å betale for grunnleie helt tilbake til 1992 d.v.s. fra det tidspunkt MGR overtok driften av miljøstasjonen. Av praktiske årsaker er det enighet med grunneier i sør om å øke leiearealet med ca. 600 m² fra 2017.

Rådmannen i Ringebu kommune rår representantskapet til å gjøre slikt

V E D T A K:

Representantskapet tar saken til orientering.

Ringebu, 10. mai 2017

Per Lervåg
rådmann i Ringebu kommune

Gøran Løkken
renovasjonssjef MGR